

Reggeli Ujság

Noviszád, 1940 október 2. szerda

Urednik - Szerkesztő
ANDRÉE DEZSO

21. évfolyam 272. szám

Mussolini másfélórás tanácskozása Sunerrel

Az olasz-német-spanyol katonai együttműködés első célja Gibraltár - A sziámi csapatok bevonultak Indokinába

Az angliai német partraszállás veszélye még nem múlt el

Rómából jelentik: Suner spanyol belügyminiszter és kísérete kedden délelőtt 10 órakor megérkezett Rómába. Az olasz és spanyol zászlókkal díszített pályaudvaron Ciano gróf üdvözölte a vendéget, akivel az elmúlt napokban Berlinben is alkalma volt megbeszélést tartani. A fogadásnál megjelent a két spanyol nagykövet, a miniszterelnökségi és belügyi államtitkár és sok más olasz követségi elöljáró. A Rómában élő spanyol falangisták szintén a pályaudvaron sorakoztak fel és lelkesen ültették a spanyol belügyminisztert. Mussolini kedden délelőtt fogadta a spanyol belügyminisztert. Serrano Suner megérkezése után szállásán, a Villa Madamában mintegy 10 percig beszélgetett Ciano gróf külügyminiszterrel, aki azután előre ment a Venezia-palotába. Suner 11 óra után négy perccel érkezett meg a palotába a spanyol nagykövet társaságában. Ciano gróf fogadta és 11 óra 10 perckor kísérte a Ducehoz. A megbeszélés 12 óra 35 percig tartott. A megbeszélés után Ciano gróf villáreggelit adott Serrano Suner tiszteletére.

Mint Berlinből jelentik, Hitler kancellár kedden az új birodalmi kancellári palotában fogadta a Berlinben tartózkodó Farinacci olasz államminisztert.

PRIMO DE RIVERA
A DUCENÁL

Suner társaságában Rómába érkezett Primo de Rivera, a spanyol nemzeti junta alelnöke is, akit Mussolini délután 5 órakor fogadott Ciano jelenlétében.

A mostani római megbeszéléseken előreláthatóan Badoglio tábornagy, az olasz nagyvezérkar főnöke is részt vesz. Mértékadó körökben hangsúlyozták, hogy Olaszország és Németország nem törekszik arra, hogy új szövetségesét azonnal beléptesse a háborúba, kétségtelen azonban, hogy a katonai célokat és eszközöket közös nevezőre hozzák. A berlini és római tanácskozások feladata tehát a német, olasz és spanyol háborús célok egymás mellé rendelése. Az első cél természetesen Gibraltár

angol uralmának megdöntése és a tanácskozások is elsősorban e tárgy körül forognak.

ANGLIA ÁTADJA
A SZOVJETNEK A BALTI-
ÁLLAMOK VAGYONÁT

Stockholmi jelentés szerint az angol kormány elhatározta, hogy a Balti-államoknak az Angel Bankban őrzött vagyonát átadja a szovjetunióknak. Az összeg, amelyről szó van, 5,5 millió angol font. Ebből 4 millió font aranyrud és másfélmillió font értékpapír. Ha ez megtörténik, felmerül a kérdés, vajon ténylegesen és jogilag is elismeri-e Nagybritannia a Balti-államoknak a szovjethez való csatlakozását. Svéd illetékes körökben a meglepő angol gesztusnak azt a magyarázatot adják, hogy Anglia ilyen uton igyekszik lehetővé tenni az angol-orosz kereskedelmi tárgyalások újrafelvételét.

A német megrohanás veszélye

Stockholmból jelentik: A Reuter-iroda tengerészeti szakértője azt írja, hogy angol tengerészeti körök nézete szerint a megrohanás veszélye még korántsem múlt el és a tél közeledése nem jelenti azt, hogy Anglia végleg megmenekült a német támadástól. Ezekben a körökben rámutatnak arra, hogy ősszel is és télen is vannak olyan időszakok, amikor a tenger teljesen nyugodt és lehetőséget nyújt a partraszállásra. Az angol haditengerészet tehát továbbra is a legnagyobb éberséggel őrködik. Az a tény, hogy a németek tovább folytatják katonai előkészületeiket a csatorna tulsó partján levő kikötőkben, arra mutat, hogy a partraszállással bármikor számolni kell.

RIBBENTROP NEM UTAZIK
MOSZKVÁBA

Berlinből jelentik: Egy angol sajtóügyenökségnek azzal a hírrel szemben, hogy Ribbentrop Moszkvába utazott, német illetékesek részről leszögezik, hogy ez a hír merő kitalálás. Ribbentrop ezidőszert magántermészetű látogatáson van Berlin közelében.

ELTÜNT DETERDING
OLAJKIRÁLY FIA

Stockholmból jelentik: A Svenska Dagbladet londoni jelentése szerint az Anglia ellen intézett legutóbbi német légitámadások óta nyoma vesztett Deterding ismert olajkirály fiának, kétmillió font örökösének.

A NYUGATI FELTEKE
BIZTONSÁGA

A Reuter-iroda washingtoni jelen-

A SZIÁMI KORMÁNY
KÖVETELÉSE

Vichyből jelentik: A sziámi kormány a francia kormánynak jegyzéket nyújtott át, amelyben Sziám azt követeli, hogy a francia kormány adjon át Francia-Indokinában mintegy 15.000 négyzetkilométer kiterjedésű területet Sziámnak. A francia kormány a jegyzékkel minisztertanácsban foglalkozott. Az itt hozott határozatot még nem közölték a sziámi követséggel.

Hongkongon át érkezett indokínai jelentések szerint a sziámi csapatok 60 kilométer szélességben átlépték Indokína határát. A határátlépés abban a Laos nevű tartományban történt, amely valaha Sziámhoz tartozott.

Genfből jelentik: Ideérkezett hírek szerint Indokinában megtörtént az első összecsapás a japánok és Csankaisek csapatai között. A harc során a kínaiak jelentékeny veszteséget szenvedtek és kénytelenek voltak visszavonulni.

tése szerint Marshall tábornok, az Egyesült Államok vezérkarának főnöke kijelentette, hogy a délamerikai vezérkari főnökök washingtoni látogatása a legszorosabb együttműködéssel jár majd a nyugati félteke biztonsága érdekében. Az Egyesült Államok kormánya - mondotta - terveket dolgoz ki amerikai támaszpontok létesítésére a Bermudákon és Újzéländban (A. A.)

Ugyancsak a Reuter-iroda jelenti Washingtonból: Ugy látszik, hogy az amerikai külügyminisztériumban Amerika jövő magatartása tekintetében bizonyos nézeteltérések állnak fenn. Noha Welles clevelandi beszéde nyitva hagyta a kaput a Japánnal való békés megegyezés előtt, e tekintetben mégis kevés a kilátás a sikerre. Azt hiszik, hogy Japán továbbra is semmibe veszi az Egyesült Államok érdekeit és jogait. Számos hivatalos tényező azon a véleményen van, hogy az USA-nak nyilatkoznia kellene, hogy abban az esetben, ha Japán a burmai ut megnyitása következtében támadást intézne angol terület ellen, az Egyesült Államok tullepi a szóbeli tiltakozás kereteit. Washingtonban azon a nézeten vannak, hogy politikai szempontból helyesebb lenne bevárni a választások lefolyását, amennyiben a helyzet nem rosszabbodik. (A. A.)

LLOYD GEORGE FELHÍVÁSA

Lloyd George az egyik newyorki lapban azt követeli az angol kormánnytól, hogy haladéktalanul olyan mély fekvésű pincéket készíttessen London lakossága számára, amelyekbe nem hallatszik be a bombák robbanása. A volt angol miniszterelnök ezt a követelést azzal indokolja, hogy London állandó bombázása és a tartós álmatlanság következtében a lakosság idegzete már az összeomlás határán áll. Csak olyan övöhelyek őrzik meg a népet az erköletesi összeomlástól, amelyekben a lakosság biztonságban érzi magát és zavartalanul aludhat.

Japán-amerikai incidens Sanghajban

A japánok bántalmazták egy amerikai tengerészt - Az USA újabb tengerészeti támaszpontokat szerez - A magyar parlament ma ülést tart

Mint a német távirati iroda jelel, egy Do 17 típusú német bombázó hétfőn délelőtt a Themze torkolatában észrevett egy 4000 tonnás angol kereskedelmi hajót. Miután a repülőgép nagy magasságban közvetlenül a hajó fölé érkezett, zuhanórepüléssel lecsapott és több bombát dobott le. Az egyik bomba a hajó közepét találta el, a többi pedig közvetlenül a hajó mellett esett le. Erős füstfelhőképződés mutatta, hogy a felitálat szétrombolta a hajó kazánberendezését és a hajó elsüllyedt.

ANGOL TAMADÁS AMSZTERDAM ELLEN

A német távirati iroda jelentése szerint hétfőn kora reggel angol légi erők támadást intéztek Amsterdamban lakónegyedei ellen. A bombázásnak számos polgári halottja van és sok ház megrongálódott vagy romhalmazzá vált. Majdnem ugyanebben az időben az angol gépek támadást intéztek Zandam ellen. Itt gyújtóbombákat dobtak le. Számos házban tűz támadt, amelyet hamarosan eloltottak. A bombatalálatok a Szent Bonifác-templomot megrongálták. A Zandam városára ledobott robbanóbombák csak jelentéktelen károkat okoztak. Az angolok bombázták az északhollandiai Narden helységet is, amelynek közelében semmiféle katonai célpont nincs. A bombák részben a nyílt mezőre, részben a völgyekbe hullottak. (A. A.)

AZ ANGOLOK A HAJÓHADBAN REMÉNYKEDNEK

Sansebastianból jelenti a Stefani-iroda: Az angolok többé nem dicsérik légi haderejüket és nem beszélnek arról, hogy az angol repülők jobbak, mint a németek, mert nyilvánvaló, hogy a német repülők oda mennek, ahova akarnak, tehát fölényben vannak. Az angolok most taktikát változtattak. Folytonosan hajóhadukat dicsérik és ebbe vetik minden reményüket: a hajóhadnak kell őket megmenteni a német csapatok betörésétől, ennek kell kivívnia a végső győzelmet stb., ez a híres flotta azonban még semmiféle tevékenységet nem fejt ki. (A. A.)

EREDMÉNYTELEN TÁRGYALÁSOK GANDHIVAL

Az angol rádió közlése szerint a Gandhi és az indiai alkirály között Simlában lefolyt tárgyalások sem vezettek eredményre. A tárgyalások befejezése után az alkirály írásban közölte Gandhival, hogy tekintettel az európai háborúra, a jelenlegi körülmények között nem tehet eleget a kongresszusi párt ama kérésének, hogy állítsa helyre a szólásszabadságot. Gandhi azt válaszolta, hogy a kongresszusi pártnak nem áll módjában

eltérni politikai alapelveitől.

JAPÁN A CSENDES-ÓCEÁNON

Berlinből jelenti az Avala: A Berliner Börsenzeitung vezető helyen közli Hikematsuka Kamikava tókiói egyetemi tanár cikkét. A cikk megállapítja, hogy a Csendes-óceánon az utóbbi időben Mandzsukuo megalakulása, továbbá az európai, valamint a távolkeleti háború következtében nagy változások álltak be. E területek korábbi rendje megváltozott és a helyzet most olyan, hogy új rendet kell

Japán-amerikai incidens

A Reuter-iroda sanghaji jelentése szerint a japán csendőrök le-tartóztatták és bántalmazták az Augusta amerikai zászlóshajó egyik matrózát. Az eset szombaton történt. Hart tengernagy, az Egyesült Államok távolkeleti hajóhadának főparancsnoka az ügyvel kapcsolatban hosszabb megbeszélést tartott illetékes amerikai tényezőkkel. Amerikai forrásból eredő közlés szerint az amerikai tengerészt a nemzetközi negyedből a japán csendőrörsre vitték, ahol bántalmazták. A tengerészt a zászlóshajó tisztjeinek közbelépésére engedték szabadon. (A. A.)

Az amerikai lapok sanghaji értesülése szerint Hart tengernagy az Augusta zászlóshajón megbeszélést tartott az amerikai diplomatákkal. A megbeszélésen a Sanghajban élő 5000 amerikai állampolgár elszállításáról volt szó, arra az esetre, ha rosszabbodnék az Egyesült Államok és Japán viszonya.

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnokság közli: A német repülőgépek Angliában éjjel-nappal zárt kötelékekben és egyenként támadásokat intéztek fontos hadicélok ellen. A támadások főként London, valamint a brit szigetek tengervidéke ellen irányultak. Noha többnyire sűrű felhő és pára takarta a földet, a legtöbb helyen határozottan meg lehetett állapítani a bombázások hatását. Különösen nappal járt nagy sikerrel a támadás, bár a védelmi tűz igen erős volt. London és Liverpool kikötőinek vidékén sok újabb tüzvész keletkezett. Dél-Angliában sikerrel bombáztunk egy repülőgépgyárat, Anglia délkeleti partján pedig egy repülőteret és egy kikötőt.

A hadsereg messzehordó útegei tegnap tűz alá vették a Dower kikötőjében levő ellenséges hajókat. Meg lehetett figyelni, hogy az ágyvázás eredményes volt. Egy német harci repülőgép az Írország-

teremteni. Körzeti csoportokat kell alkotni a legerősebb állam vezetése alatt, a kis államoknak együtt kell működniök a nagyhatalmakkal és a világrészek között biztosítani kell a békét. Egészen természetes, hogy Kelet-Ázsia nagy térségén Japán veszi át a vezetést mind politikai, mind gazdasági tekintetben, mert sok fontos kérdés csak Japán kezdeményezésére oldható meg. Japán tényleges együttműködése és vezetése nélkül lehetetlen számos földközítengeri kérdés megoldását elképzelni.

A FÜLÖP-SZIGETEK MEGERŐSÍTÉSE

A Messaggero értesülése szerint az Egyesült Államok ázsiai hajórajának több egységét a Fülöp-szigeteken levő Manillába várják. Tengerészeti körökben teljes tartózkodást tanúsítanak azzal a honolulul értesüléssel kapcsolatban, hogy az ázsiai hajórajt megerősítik. Szó van arról a lehetőségéről is, hogy Amerika haditengerészeti támaszpontul használhatja fel Singapurt, ami a legszorosabb angol-amerikai együttműködés kezdetét jelentené.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉS CHILE MEGÁLLAPODÁSA

A Messaggero montevidoei jelentése szerint az Egyesült Államok és Chile között nemsokára megállapodás jön létre, amelynek értelmében az Egyesült Államok tengerészeti támaszpontokat kap a chilei partvidéken. Ez a megegyezés a legfontosabb katonai esemény volna, amely az amerikai kontinensen valaha is történt.

tól északnyugatra elterülő tengervidéken nehéz bomba felitálatással elsüllyesztett egy huszezer tonnás ellenséges kereskedelmi hajót. Skócia keleti partja előtt, Aberdeen magasságában sikerült szétszórni egy hajókaravánt. Két, összesen 10.000 tonna tartalmu hajót középen találatok értek. Az égő hajók erős füstöt árasztottak s nem tudták folytatni útjukat. Egy tengeraltjáró, amely Jellisch főhadnagy vezetése alatt áll, hat ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el, 34.760 tonna ürtartalommal. Egy másik tengeraltjáró két felfegyverzett ellenséges kereskedelmi hajót süllyesztett el, összesen 15.000 tonna tartalommal, két további hajót pedig súlyosan megrongált.

Brit repülőgépek, amelyek be akartak hatolni Észak- és Nyugat-Németországba, mindenütt beleütköztek az éjszakai vadászok és a légvédelmi tűzéréség erős védelmé-

be. Az angolok tervszerű támadásai és irányított bombázásai ilyen módon lehetetlenné váltak. Több repülőgépet lelőttünk. A hatásos védelem következtében csak néhány ellenséges repülőgép sikerült nagy magasságban elérnie Berlin területét, de ezek is csak elvéve tudták ledobni bombáikat. Az okozott kár ennek megfelelően mind a birodalmi fővárosban, mind pedig a birodalom más területén csekély. Ezzel szemben hétfőn is halottak és sebesültek estek áldozatul a lakosság köréből.

Az ellenség tegnap 68 repülőgépet veszített. Harmincegy német gép nem tért vissza.

A MAGYAR PARLAMENT ÜLÉSE

Budapestről jelenti: Ezen a héten ismét megélnéül a politikai és parlamenti élet. Kedden délután, öt órakor a »Magyar élet pártjának« közjogi bizottsága tartott ülést, amelyen megtárgyalta a keleti és erdélyi részek bekebelezéséről szóló törvényjavaslatot, valamint azt a javaslatot, amely az erdélyi lakosság képviselőinek a parlamentbe való behívásáról intézkedik. A két törvényjavaslatot Teleki miniszterelnök a képviselőház szerdai ülésén nyújtja be. Este hét órakor a kormánypárt tartott értekezletet, amelyen Teleki miniszterelnök is felszólalt.

Szerdán délelőtt tíz órakor a miniszterelnökségen gazdasági miniszteri értekezlet lesz. Ugyanakkor a képviselőház elnöknél a parlamenti pártok vezetői pártközi értekezletet tartanak és megbeszélnek az erdélyi törvényjavaslatok csütörtökön kezdődő ünnepélyes vitájának rendjét. Szerdán délelőtt a képviselőház teljes ülést tart. Az ülésen Teleki miniszterelnök nagyobb beszéd kíséretében nyújtja be az erdélyi törvényjavaslatokat, Homan közoktatásügyi miniszter pedig beterjeszti a kolozsvári egyetem újrafelállításáról szóló törvényjavaslatot. A javaslatokat valószínűleg néhány nap alatt letárgyalják.

AZ OLASZ SAJTÓ A MOSZKVAI PRAVDA CIKKÉRŐL

Rómából jelenti: Az olasz lapok kiemelik a moszkvai Pravda cikkét, amely — mint jelentettük — állást foglalt a berlini egyezményrel kapcsolatban és megállapította Szovjetország további semlegességét.

A Popolo di Roma szerint a Pravda cikke után meghiusultnak tekinthetők mindazok az angol erőfeszítések, amelyek Szovjet-Oroszországban gyanakvást akartak kelteni a Berlinben aláírt egyezmény iránt. A szovjetlap elismeri, hogy Szovjetországot előre értesítették az egyezmény aláírásáról.

bi
zo
au
g
m
há
él
cs
ler
há
év
sz
lió
ker
re
tás
bor
a n
Bur
mil
ton
kor
mul
ada
szin
föze
len
mul
Ja
A te
közé
hábo
egy
Darr
megs
európ
okoz
Külfö
a hol
gond
szóló
háttér
lyamá
éhség
magu
het u
kül k
kárak
gazda
irányi
SUN
Róm
spanyo
nata h
kor ér
olasz
rangu
ellépet
előtt, r
a Duce
lönvona
ját Róm
Az o
a Róm
miniszte
spanyol
működé
di vezér
nyolosa
marad,
európai
arra, h
fegyvern
törékvés
megbesz
zognak.
teléseit

Németország élelmezési helyzete kielégítő

Nem kerül sor új döntésekre Rómában — A mostani megbeszéléseken a szovjet szerepének végleges tisztázásáról is szó lesz

Berlinből jelentik: Darré német birodalmi miniszter, a hadiélmezés vezetője nyilatkozott a Nacht-ausgabe munkatársa előtt. Az angol és francia szakemberek — mondotta — azt jósolták, hogy a háború csödbe juttatja a német élelmezés ügyét. Ez a jóslás nemcsak, hogy nem vált be, de az ellenkezője történt: Németország háborús gabonatermelése az elmúlt évek átlagos 25.1 millió tonnájával szemben ebben az évben 24.6 millió tonna volt. A birodalomnak kenyérral való ellátása hosszú időre biztosítva van. Az 1940. évi aratásig kerekén 6.2 millió tonna gabonát tartottunk raktáron és ez a mennyiség még most is megvan. Burgonyatermésünk valószínűen 60 millió tonna lesz, tehát ötmillió tonnával több a múlt événél. Cukorrépatermésünk szintén felülmúlja az utolsó békeévét. A zsiradag változatlan marad, a husadag szintén nem változik a télen. A főzelékekkel való ellátás az idei télen jobbnak ígérkezik, mint az elmúlt évben.

Javult Németország vajellátása. A tejgazdaságok forgalma tavaly közel 16 milliárd liter tej volt. A háború alatt ez a mennyiség mintegy 15 százalékkal emelkedett. Darré hangoztatta, hogy sem a megszállt területek, sem az egyéb európai országok ellátása nem okoz különösebb nehézségeket. Külföldön jelentékenyen túlozzák a hollandiai és belgiumi élelmezési gondokat. Az angolok éhínségről szóló hírverésének tisztán politikai háttere van. Ha azonban a tél folyamán néhány francia város az éhség miatt szenvedni fog, ennek maguk a franciák az okai. Nem lehet ugyanis minden további nélkül kiküszöbölni azokat a súlyos károkat, amelyek a francia mezőgazdaság rendszerének helytelen irányításából származnak.

SUNER OLASZORSZÁGBAN

Rómából jelentik: Serano Suner spanyol belügyminiszter különvonnata hétfőn délután 5 óra 30 perckor érkezett a Brennerre, ahol az olasz külügyminisztérium magasrangú tisztviselői várták. Suner ellépett a felállított díszlakulat előtt, mialatt az összegyűlt tömeg a Ducet és Francoét éltette. A különvonat hat órakor folytatta útját Róma felé.

Az olasz sajtó melegen üdvözlölte a Rómába érkező spanyol belügyminisztert és ünnepli az olasz-spanyol fegyverbarátságot s együttműködést. A Popolo di Roma keddi vezércikkében ezeket írja: Spanyolország feladata egyelőre az marad, hogy éberem kövesse az európai világseményeket, készen arra, hogy bármely pillanatban fegyverrel is érvényesítse jogait és törekvéseit. Serano Suner római megbeszélései ezen a vonalon mozognak. Ami Spanyolország követeléseit illeti, azok jól ismertek és

meg is valósulnak majd. Spanyolország, Olaszország és Németország barátsága oly mély, hogy nincs szükség új tényekre a barátság tökéletesebbé tételére és szerződésben való lefektetésére. Rómában befejeződnek a Berlinben megkezdett megbeszélések és bár nem kerül sor új döntésekre, Serano Suner megbeszélései a Duceval és Ciano gróffal bizonyára még szorosabbá fűzik majd a három állam közti együttműködést. Az olasz nemzet mindenesetre a közös győzelem biztos tudatában

üdvözlöi Rómában a spanyol falangista párt vezérét.

A SZOVJET SZEREPE

Budapestről jelentik: A »8 Órai Újság« milánói tudósítója Suner római tárgyalásaival kapcsolatban úgy értesül, hogy a Palazzo Venezia-ban komoly formában szó lesz a szovjet szerepének végleges tisztázásáról is. A tengely szeretné végleg és pontosan megállapítani az orosz befolyási zóna határát most már nemcsak Európában, hanem — Japánra való tekintettel — a Távolkeleten is.

A délamerikai vezérkari főnökök Washingtonban

A Stefani-iroda washingtoni jelentése szerint husz délamerikai állam vezérkari főnökei Washingtonba érkeztek, ahol Roosevelt elnökkel, a hadügyminiszterrel és az amerikai vezérkar főnökével tanácskoznak. (A. A.)

Mint a Reuter-iroda jelenti, Hull külügyminiszter hétfőn Lothian lord angol nagykövettel a hármasszövetségről tanácskozott. A megbeszélésekről egyikük sem volt hajlandó nyilatkozni. (A. A.)

Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten megcáfolta azt a hírt, hogy amerikai hajók a közel jövőben flottatüntetőt rendeznek Ausztráliában és Új-Zélandban. Kijelentette, hogy a vezérkari főnökök washingtoni látogatása a Panamában és Havannában elhatározott együttes intézkedések láncolatába tartozik. Ezeknek a katonai személyeknek látogatása csupán ezekre az értekezletekre vezethető vissza és nincs semmi egyéb jelentősége.

A köztársaságiak Roosevelten ellen

A New York Times értesítése szerint a köztársaságiak a kongresszusban éles támadást intéznek Roosevelten ellen, akinek keletázsiai és európai politikája idézte fel a hármasszövetséget. Valamennyien elismerik, hogy az Egyesült Államok nem viselhet háborút két óceánon. A közvélemény azon a

nézetben van, hogy el kell kerülni a szakítást Japánnal és fokozni kell Anglia megsegítését, hogy időt nyerjenek a katonai előkészületek befejezésére. A tengerészeti miniszter kijelenti, hogy 172.000 emberrel rendelkezik, holott 480.000 emberre volna szüksége — írja a lap.

Befejeződött Dél Dobrudzsa kiűritése

A Stefani-iroda bukaresti jelentése szerint Dél-Dobrudzsa kiűritése hétfőn este befejeződött. A kiűrités minden incidens nélkül ment végbe. (A. A.)

Dél-Dobrudzsa átengedése után Románia területe 189.711 négyzetkilométer, mintegy 12.600.000 lakóssal. Bessarábia, Északbukovina, Észak-Erdély és Dél-Dobrudzsa leválása kerekén 105.000 négyzetkilométerrel és hétmillió lakóssal apasztotta Romániát.

A holgár haderő és a hatóságok kedden vonultak be Szilisztriába s ezzel Dél-Dobrudzsa megszállása befejeződött.

MILYEN VOLT A ROMÁN FÖLDREFORM A SZÉKELYFÖLDÖN?

Budapestről jelentik: A Magyarországi cikk közöl arról, milyen volt a román földreform a Székelyföldön. A bukaresti sajtó — írja a lap — az utóbbi időben felhívta sokat foglalkozik a román földreformmal és az ugynevezett magyar feudalizmussal. Mingyárt az elején állapítsuk meg, hogy a

Regáthán hatalmas bojárirtokok jelzik ma is az oltani földreform áldását. Az óriási kiterjedésű román királyi birtokok Csikmegyével határosak. Ezek a területeken nem volt földosztás és a hegyek között szétszórt falvak lakóinak még azt sem engedték meg, hogy legeltessenek. Ugyanakkor Gyergyóbékás románjait arra biztatták, hogy újabb területeket vegyenek birtokukba a csiki széke'ly közbirtokosságtól. A román földreformot nem Románia össziakossága, hanem csak a románok érdekében hozták meg. Minthogy a székely gazdáktól nem lehetett földet kisajátítani, mert nem volt miből, a közbirtokosság vagyonára vetették rá magukat. Kétezer holdas tömbön sajátították ki erdőket és legelőket és adták át a nyomor elől Moldvából átmenekült románoknak. A székely közbirtokosságok ennek következtében nagy legelőhiánnyal küzdöttek s a székely állattenyésztés fejlődését a román földreform akadályozta meg. De a románok nem elégedtek meg a szerintük

törvényesen kapott földekkel, hanem »politikusaik« biztatására, fejszékkel fe'fegyverkezve, újabb és újabb területeket vettek birtokukba. Gyergyószentmiklós, Csikjánosfalva és más községek közbirtokosságai még ez év tavaszán is újabb és újabb területekkel lettek szegényebbek, mert a románok kimondták, hogy ezen a környéken semmi keresnivalójuk a székelyeknek. Amíg a székely falvak napról-napra szegényedtek, addig Gyergyóbékáson és máshol új földesurak tűntek fel. Egykeroldos szegény embereknek ma több száz, öt ezerholdas birtokai vannak. Helyesebben tenné tehát a bukaresti sajtó és a rádió, ha a magyar szociális kérdések megoldását a magyarokra bízná — írja a lap.

NÉMET TAMADÁSOK ANGLIA ELLEN

Mint a német távirati iroda jelenti, német harci kötelékek hétfőn folytatták rendszeres támadásait London és Anglia hadiszempontból fontos célpontjai ellen. Minden harci tevékenység repülőhaderőnk sikerének jegyében folyt le. Repülőink a parancsokban kiadott minden célt elérték és nagyméretű bombákkal találtak el. Több légi csata fejlődött ki s ezek is bebizonyították a német vadászok fölényét. A harci tevékenység egész napon át, az esti órákig tartott.

ANGOL GÉPEK NÉMETORSZÁG FELETT

Mint a német távirati iroda jelenti, angol repülőgépek keddre virradó éjjel berepültek Észak- és Nyugat-Németország területe fölé. Egy részük már nyugaton belekerült a német vadászok zárótüzébe. Rövid harc után a németek három ellenséges bombázót lelőttek. Az egyik égo repülőgépből két repülő ejtőernyővel leereszkedett, ezeket foglyul ejtették — mondja a német távirati iroda jelentése. A két repülő újzélandi, mindössze négy hete áll az angol légi erő szolgálatában és ez volt az első ellenséges repülőgép. A foglyok kijelentése szerint a repülőgépeken csak gyújtólapocskákat vittek. Egyes repülőgépek eljutottak Berlin fölé és nagy magasságban elrepültek a város felett. A légharító tűzérség azonnal működésbe lépett, úgyhogy a repülő nem dobhattak bombákat előre kijelölt céljaikra.

ANGOL JELENTÉS

Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint az ellenség hétfőn négy ízben intézett támadást Anglia különböző vidékei ellen. Számos délkeleti városra bombát dobáltak le, főleg Hastings vidékére, ahol a támadásnak áldozatai is vannak. A leghevesebb a negyedik támadás volt. Ennek is vannak emberáldozatai.

Kisebbségi életünk sorskérdései

Könyv a lakásban

(—) Lakásunk, ha nem is modern még, de már a civilizált ember lakása. Tető van a fejünk fölött, a lakásba ajtón megyünk be s a világitást az ablakon át nyerjük. Ágyban hálunk, asztalnál eszünk, tányérből, késsel és villával. Igényünk a lakással szemben a civilizált ember igénye. Minden áldozatot meghozunk annak érdekében, hogy civilizációs küldetésünkben megálljuk a helyünket, s lakásunkat szebbé, tetszetősebbé, civilizációs küldetésünkhöz méltóbbá tesszük. Szobánk ma már több nyire padlós s a szőnyeg sem hiányzik róla. Az ablakokon csipkefüggöny. A butorzat fényváz. Egyszerű polgári lakás ez, de már a civilizációs öntudat büszke hordozója. Csak egy dolog hiányzik belőle általában.

A könyv.

Megértjük, ha ebben a lakásban az önmagáé való fényűzésnek nyomát sem találjuk. Amit ebben a lakásban látunk, az inkább hősi helytállás a civilizációban, ez a bizonyos életszínvonal, amelyen alul már nem adjuk. De a könyv nem is fényűzés, a szónak ebben az önmagáért való értelmében s amennyiben mégis az, ugyanolyan természetes és magától értetődő fényűzésnek tekinthető, mint az, hogy nyakkendőt hordunk s az asztalra terítőt teszünk. Sokan vannak itt nálunk, kisebbségi magyar életünkben is olyanok, akik már eljutottak a civilizációs jólétnak arra a fokára, ahol a fényűzés kezdődik: a perzsaszőnyeg, a csillár, a drága kristály és porcellán-készlet, de mindez inkább csak az anyagi jólét kifejezője s nem egyúttal az a belső gazdagság és szellemi igényesség is, amelyre pedig civilizációs állapotunk elsősorban kötelez.

A könyv is butor. Rendeltetése a lakásban első pillanatra nem olyan nyilvánvaló, mint a széke vagy az asztalé, de épúgy nem is hagy kétséget rendeltetésének célja iránt. A könyv a lakás szellemi butorzata. S hogy ez a szellem a civilizáció szerves része-e vagy pedig csak annak külsőségeiben jut-e kifejezésre, azt rendszerint éppen az a körülmény dönti el, hogy van-e a lakásban egy valamiféle könyvespolc vagy nincs.

De a könyv nemcsak fényűzése az emberi szellemnek, hanem kenyere is. S elsősorban kenyere. Szó sincs róla, könyvhöz akkor is hozzájuthat az ember, ha nincs saját könyvtára. De éppenséggel nem mindegy, hogy a könyv csak átutazó vendég-e nálunk vagy pedig állandó bentlakó. Vannak könyvek, amelyek nélkülözhetetlenek; amelyeknek állandóan a kezünk ügyében kellene lenniök s amelyek a pusztá jelenlétükkel felémelőleg hatnak ránk. Ezuttal pedig főként ezekről a könyvekről van szó: a házikönyvtár kötelező példányairól. Ezek közé tartoznak általában a természettudományi, szellemi, technikai ismereteinkkel foglalkozó könyvek és lexikonok, ugyiszintén nemzeti irodalmunk nagyjainak könyvei. A könyvnek mint állandó butorzatnak, valósággal családtagnak kell szerepelnie otthonunkban. A velük való állandó együttélés meghittebbé és bensőségebbé teszi azt a viszonyt, mely bennünket az emberi

kultúra megnyilvánulásaihoz fűz, táplálja és erősíti civilizációs öntudatunkat s értékesebb és tartalmasabb emberekké nevel bennünket.

Erre pedig ma, kisebbségi sorsunkban fokozott mértékben szükségünk van Kisebbségi sorskörülményeink helyes felismerése arra a belátásra utal, hogy ebben a sorsban csak úgy állhatjuk meg a helyünket, ha küzdelmünket fokozott öntudatosság hatja át s ennek megfelelő céltudatosság támogatja. Nekünk, akiket sorsunk teljesen önmagunkra utalt s akiknek önmagunkon kívül nincs kire vagy mire támaszkodnunk, éppen a megfelelő támasz hiányában minden tekintetben önállóságra, helyel-közel önellátásra kell törekednünk s felülmelnünk, tul-

szárnyalnunk tehetségben, életrevalóságban és rátermettségben mindazokat, akik számára ugyanez kedvezőbb körülmények között nem elemi létfeltétel. Ugy kell élnünk, mint azoknak a növényeknek, amelyeket sorsuk szikes vagy sziklás talajba ültetett, felvértezve magunkat e sors mostohaságával szemben s annak megpróbáltatásait fokozott szívóssággal és életrevalósággal ellensúlyoznunk. Tudnunk kell, hogy a kisebbségi sorban keményebbek és szigorubbak a létfeltételek, mint a többségi sorban s hogy a létfeltételek fokozott alkalmazkodást, nagyobb tájékozottságot és több tudást igényelnek tőlünk. Ennek eszköze pedig a könyv. Ezért és ebben az értelemben kell ma megbecsülnünk a könyvet s annak butoraink között állandó helyet biztosítanunk. A könyv a mi számunkra kisebbségi sorsunk próbaköve, lét vagy nemlét kérdése, jövőnk és fennmaradásunk egyetlen biztosítéka.

A Horvát bánóság jövedelmei nem elegendők összes szükségletei fedezésére

Az áruk emelkedése nagyon megnehezíti Horvátország pénzügyi gazdálkodását

A horvát képviselők és szenátorok három napos zágrebi ülésének befejezése előtt dr. Franolics Vladimir, a bánóság pénzügyi osztályának vezetője számolt be azokról a nehézségekről, amelyekkel a horvát bánóságnak meg kellett és meg kell még ma is küzdenie. A horvát bánóság megalapítása után hétféle költségvetés alapján kellett a pénzügyeket vezetni. A volt szávai és tengermelközi bánóság költségvetését teljes egészében átvették, ezenkívül azonban még négy bánóság területéből csatoltak a horvát bánósághoz járásokat és ezeknek a járásoknak a pénzügyeit a régi bánóságok költségvetése alapján kellett kezelni, végül pedig az állami költségvetés szerint is dolgoztak. Mindez természetesen ötször annyi munkát adott, mintha egységes költségvetés alapján dolgoztak volna.

Amikor a március 30-án kiadott Horvátország pénzügyeiről szóló rendelet életbelépett és ez év április 1-től kezdve önálló és egységes költségvetés szerint vezethették a horvát bánóságot, könnyebb lett ugyan az ügykezelés, de a befolyó jövedelmek nem elegendők Horvátország összes szükségleteinek fedezésére. Horvátország pénzügyeiről szóló rendelet értelmében a horvát bánóság területén minden közvetlen adó a bánóság illeti, kivéve a forgalmi adót, hadmentességi díjat, továbbá az illetéktörvény szerinti illetékeket, valamint a bírósági és egyéb illetékeket. Horvátországot illeti meg a szesz italok utáni fogyasztási adó is.

Az első költségvetés összeállításánál nem lehetett pontosan tudni, hogy mennyit jövedelmez mindez majd a horvát bánóságnak, mert egyrészt a háborús viszonyok, másrészt az ezzel együttjáró gazdasági megváltoztatások tették bizonytalanná a jövedelmek összegét. Horvátország jövedelmeit, a közvetlen adókat nem

lehet lényegesen emelni. A bánóság lakosságát terhelő illetékek már úgy is túlmagasak és nem nagyon kedvező jövedelmi források, mert a lakosság alig viseli el őket. Különösen a bor és pálinka fogyasztási adója ellen hangzik el sok panasza. Emellett a szesz italok utáni fogyasztási adó a költségvetésben előirányzott összegnek csak hatvan százalékát hozta meg. Mindent összefoglalva, a pénzügyi osztályfőnök a következő megállapítást tette:

»Azok a jövedelemforrások, amelyek Horvátország rendelkezésére állnak, nem elegendők különböző szükségleteink fedezésére. Ez különben most nyilvánul meg, amikor az áruk megdrágulnak és az áruk emelkednek. Ezeket a bevételeket akkor vették alapul, amikor az élelmiszekek árai sokkal alacsonyabbak voltak.

A beállott drágaság következtében a horvát bánóság kénytelen volt alkalmazottai fizetését felemelni, ami új kiadásokkal járt, amelyek fedezéséről gondoskodni kell. Emelkedtek a kórházak fenntartásával járó költségek is, mert a gyógyszerek, élelmiszerek és kötszerek ára emelkedett.

A horvát bánóság jövedelmének nagyrésze a városokból jön és mivel Horvátországban a közterhek magasabbak, mint Jugoszlávia más részein, észrevehető az a hajlam, hogy az ipari vállalatok a keleti részekre költözködjön. Ezért vigyáznunk kell arra, hogy a tőke megterhelése ne legyen elviselhetetlen, mert különben a nagyipar elköltözik Horvátországból. Igaz, hogy a nagyiparnál más kérdések is nagy szerepet játszanak, így gazdasági, sőt bizonyos jelek szerint politikai szempontok is.

Reggeli Ujság a magyarság napilapja

HALLÓ!

Velencében hétfőn zárult a művészeti kiállítás, amely négy hónapig és husz napig volt nyitva. A kiállítást összesen 127.000 személy tekintette meg. A kiállításon kilenc nemzet volt képviselve: Németország, Spanyolország, Magyarország, Belgium, Hollandia, Románia, Görögország, Jugoszlávia és Olaszország. A kiállításon bemutatott művészeti tárgyak közül egy millió lira értékű adtak el.

Bukaresti jelentés szerint Moreniban, egy petróleumtartályban tűz keletkezett. A hatvan vagonos tartály petróleum tartalma teljesen elégett. Azt hiszik, hogy gyújtogatás történt.

Hivatalos bukaresti jelentés szerint Tatarescu volt miniszterelnököt letartóztatták és intervizálták. A kormány rendeletére bírósági vizsgálat indult meg ellene, mint államférfiúi és párisi nagykövet korábban végzett munkája kivizsgálásáért.

Dr. Göbbels német propaganda miniszter hétfőn este fogadást rendezett Farinacci olasz miniszter tiszteletére. A fogadáson megjelentek dr. Ditrich birodalmi sajtófőnök, Bohle csoportvezető, Tschammar und Osten sportvezető, gróf Heldorf, a rendőrség főnöke, Alfieri olasz nagykövet és számos előkelőség.

A háromhatalmi szerződés aláírása után Ott tokiói német nagykövet bankettet rendezett, amelyen Kanin herceg, tábornagy, vezérkari főnök, Konoye herceg, miniszterelnök, a kormány tagjai valamint több előkelő személyiség jelent meg. A banketten résztvettek Osima és Siratori volt nagykövetek, valamint a tokiói olasz nagykövetség tagjai is. Macuoka japán külügyminiszter a banketten átadta dr. Ott német nagykövetségnek a »Felkelő nap« rendje első osztályát, amelyet a mikádó adományozott a német nagykövetségnek.

Stroklín dr. Stuttgart főpolgármestere a szófiai polgármester meghívására a bolgár fővárosba érkezett, ahol a városrendezésről tartott tegnap este előadást. Délután a szófiai városi képviselőtestület ünnepi ülésén vett részt a stuttgarti főpolgármester. A közgyűlésen elhatározták, hogy a bolgár fővárosban Hitlerről, az olasz uralkodóról és Mussoliniról neveznek el utcákat. A közgyűlés ezenkívül báró Richthofen német és Magistrati olasz követeket Szófia város díszpolgáiraivá választotta.

Egy brit romboló a Mexikó és Portugália közötti úton feltartóztatta és Gibraltárba kísérte a »Quanza« nevű portugál hajót. Gibraltárban elvették a hajó postáját, utána pedig szabadon engedték.

Egész Spanyolországban nagy ünnepekként ülték meg tegnap annak évfordulóját, hogy Franko tábornok 1936 október 1-én átvette az állam vezetését.

Görögországban megtiltották, hogy a kereskedések a »népi« vagy »nemzeti« cégjelzést használják. Az ilyen elnevezésű cégeknek három hónapon belül meg kell változtatniuk nevüket.

Faruk egyiptomi király ma, a ramazán alkalmából rádióbeszédet intéz a világ muzulmánjaihoz.

Arcképek

Serrano Suner

A legutóbbi időkig a spanyolok Caudilójának vezérkari főnöke, bajtársa, pártszervezeteinek organizátora volt, most ez az intímus és politikai vezető Spanyolország megbízásából tárgyal Berlinben és Rómában.

Suner bajtársa volt Franco tábornagnak háboruban és osztott vele válságban s győzelmében. Suner szervezte meg forradalmi taktikájával és vaserejével a kontinens egyik legerősebb pártszervezetét — a Falangét.

Serrano Suner a harc embere! Puskapor és golyók vették körül. Nem az íróasztal mellett, hanem a gyűlések, tüntetések, sztrájkok, utcai harcok csatateréin szerezte meg magának a «vasember» mágikus nevét.

Suner utja egyenes volt Burgostól Madridig, az ellenforradalmi felkeléstől, az ellenforradalom győzelméig. A falangista pártküzdelmektől, földalatti, sokszor üldözött sejtiszervezetektől — a nemzeti államig.

Mostanáig Serrano Suner látszólag csak belügyminisztere volt országának. Ragyogó munkaerő, részrehajlatlan, pazar és ellenállhatatlan szónok. Ujabban, mint egy új Talleyrand-Perrigord vagy Kaunitz-Rittberg mutatkozik be. Suner forradalmi taktikus, aki fantasztikus vehemenciával és zuhogó geiziri szenvedéllyel idomítja politikai eszményeihez a tömegek pszichéjét és még forratlan politikai ösztöneit.

A Habsburgok és a Bourbonok kései renaissance palotájából irányítja a spanyol falangista pártgépezet apparátusát. Legyezőszerűen és sejtiszervezően felosztva, az egész országot átfontják szervezetei.

Serrano Suner, mint szónok, példátlan tüzes. Beszédei nem szervek, nem tömötték, mint azt a klasszikus szónokoknál látjuk; beszédei a szenvedély és a kitörés, a hidegség és a harag, a forróság és guny mesteri vegyületei. Eles dialektikával ráveti magát ellenfelére, zseniális szimattal nyomban — vissza módjára — megérzi és meglátja az ellenség «gyengéjét». Nem mérlegel sohasem, de mindig kész támadni. Suner a csata embere!

Mint minden olyan ember, aki nem nézi közönyösen a sors keringését a maga pályája körül; mint minden olyan ember, aki nem hajlandó csak úgy kényre-kedvre a sors kiméletlenségének magát alávetni — Serrano Suner is a Tett-ember egyéni és sajátos erkölceit vallja.

«Tenni» — ez a mágikus szó fogja meg nagy tehetségét.

Volt egy hatalmas mondata, amelylyel egy pacifista amerikai író elképesztett és sarokba szorított.

«Hétszáz ezer élő katonám és száz ezer halottam követeli, hogy Spanyolország militarista maradjon!»

Az amerikai író nem tud magához térni, de Suner már vállon veregeti és minthogy írástudóval van dolga, szellemi ember módján igyekszik az író rávenni, hogy a szellemi egyenjogúság szabad és fejedelmi területén — kellően foglalkozzék ezzel a félig politikai, félig lírai mondattal.

Ennek az államférfinek egész ereje benn van ebben a mondatban. Megtölti azt és ez képviseli politikáját.

Elítélték a szuboticali éjjel süítő pékeket

Tárgyalások a szuboticali büntető járásbírószágon

Szuboticalról jelentik: A szuboticali járásbírószágon tegnap délelőtt több pék ügyében tartott tárgyalást Jovánovics Predrag büntető járásbíró. A vádlottak padján hat pék foglalt helyet, akik ellen az volt a vád, hogy éjjel süítették a kenyeret, Kurek Mátyás péket ezenkívül azzal vádolták, hogy

egy tanárno kérésére a kenyérbe krumplit kevert.

A járásbíró valamennyi péket büntetésnek mondta ki és Gab: cs Annát 300 dinár pénzbírságra, valamint 100 dinár perköltségre, Ledenszai Tinkát 400 dinár pénzbírságra és 100 dinár perköltségre, Misz: Jovánovics Józsefet 300 dinár pénzbüntetésre és 100 dinarra, Péjics Gavran Terézt 400 dinár pénzbírságra és 100 dinarra, Kurek Mátyást pedig a kétszeres kihágás miatt hét napi börtönrre és 1000 dinár pénzbírságra ítélte.

Sebök Lukács kanizsai vendéglőst, mint megirtuk, annak a gyanúnak alapján, hogy eltitkolt búzáját a szuboticali piacon 330 dinárért akar-

ta eladni métermázsankint, Debárba internálták. Sebök ügyében egnap tartott tárgyalást Jovánovics büntető járásbíró s a bizonyítási eljárás levezetése után

bűncselekmény hiányában elmentette Sebököt, aki búzáját el sem adta Szuboticalán, sőt még azt sem sikerült bebizonyítani, hogy egyáltalán áruba bocsátotta-e.

A szuboticali rendőrség feljelentésére eljárás indult Krisztháber Sándor gabonakereskedő ellen, akit azzal vádoltak, hogy

eltitkolt 14 vagon búzát. A kereskedő ugyanis 11 vagon búzamenyiséget jelentett be a hatóságoknak, a rendőrség azonban raktárában 25 vagon búzát talált. A tárgyaláson a kereskedő azzal védekezett, hogy a 14 vagon gabonát közvetlen azután vásárolta, hogy előbbi 11 vagon készletét bejelentette.

A tárgyalást a bizonyítási eljárás kiegészítése végett október 8-ra halasztották.

Gyilkossági kísérlet Szuboticalán

Agyon akarja szurni vadházastársát egy szuboticali munkás

Szuboticalról jelentik: Tegnap a kora reggeli órákban megdöbbenő gyilkossági kísérlet történt Szuboticalán. Kovács Ilija 55 éves munkás több, mint 10 évig élt együtt Szocius Jánnyal, asszonnyal, akivel az utóbbi időben nem értették meg egymást és különváltak. Kovács tegnap virradóra alaposan felöntött a garatra, ittás fejjel elment vadházastársának a rendőrség épülete mellett lévő lakására.

átugrott a kerítésen és betoptant a szobába. A zajra Szocius Jánnyal felébredt és

birokra kelt késsel felszerelt támadójával,

közben segítségért kiáltozott. A segítségkiáltásokat meghallották a rendőrségen és idejében közbeleptek. A megtámadott nő csak kisebb horzsolásokat szenvedett.

Kovács a rendőrségen beismerte, hogy le akart számolni volt vadházastársával. Ittassággal védekezett. Kovács ellen gyilkosság kísérlete címen megindult az eljárás, amelynek befejezése után ügyét átteszik a bírósághoz.

Rejtélyes nyilkosság Jásalomicson Ismeretlen tettes fejszével kettéhasította egy asszony fejét

Petrovgradról jelentik: A román határ közelében fekvő Jása Tomics községben borzalmas gyilkosság történt.

Ismeretlen tettes rendkívüli kegyetlenséggel meggyilkolta Pakura Erzsébet 29 éves ottani elvált asszonyt.

Pakura Erzsébet edesanyjával és fivéréivel lakott együtt. Hétfőn délután egyedül tartózkodott a lakásban és ez idő alatt gyilkolták meg. Fivérei hat óra tájban tértek haza a munkából és a konyhába lépve, borzalmas látványt fogadta őket.

Növérük kettészelt fejjel, hatalmas vértócsában feküdt a padlón, mellette a véres fejsze,

amivel a borzalmas tettet végrehajtották.

A gyilkosságról azonnal értesítették a csendőrséget, amely kiszállt a helyszínre. Az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy a fiatalasszonyt egy órával előbb gyilkolták

meg, tehát a gyilkosság délután 5 és 6 óra között történt. A gyilkosságot dulakodás előzte meg.

az asszony elszántan védekezett támadója vagy támadói ellen, akik felülkerekedtek és több halálos esapást mértek a fejére.

A nyomozás során először az a feltevés merült fel, hogy rablógyilkosság történt, de ezt el kellett ejteni, mert a lakásból nem hiányzik semmi. Sokkal valószínűbbnek látszik, hogy

a gyilkosság bosszu műve.

A csendőrség ebben az irányban folytatja a nyomozást és a felmerült gyanúok alapján előzetes letartóztatásba helyezte Gayer Miklós gazdálkodót és feleségét, valamint Landgraf Péter gazdálkodót, aki korábban viszonyt folytatott a meggyilkolt menyecskével. A letartóztatottak tagadják bűnösségüket és alibit igyekeznek bizonyítani.

Noviszádi, szombori és kikindai betörések tettesét fogta el a padéji csendőrség

Az utóbbi hetekben Kikindán sorozatos betörések történtek. Temunszki Vojo, a bűnügyi rendőrség vezetője a betörések végrehajtási módjáról arra a megállapításra jutott, hogy ezeket Radu András, akit az alvilágban Arzén Lupinnak neveznek, követte el. A kikindaihoz hasonló módon tört be Noviszádon, Szomborban és más helységekből is Radu.

A kikindai rendőrség ezért körözleletet bocsájtott ki ellene, de mégsem tudta kézrekeríteni. A napokban értesítést kapott, hogy Radu az egyik bánáti községben rejtőzik szeretőjénél. A kikindai rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre, hogy elfogja Radut, de ez nesztét vette a dolognak és még előbb elszökött.

A veszedelmes betörő, miután Bánátnban meleg volt már a föld a lába alatt, Bácskába akarta áttenni működése színhelyét. Tegnapelőtt a padéji révénél tűnt fel, hogy átkeljen a kompon a bácskai oldalra. A padéji csendőrök azonban felismerték és letartóztatták. Radu András a csendőrségen tiltakozott minden ellene felmerült vád ellen, a csendőrök azonban ennek ellenére is bezárították a kikindai rendőrségre. Itt Zemunszki, a bűnügyi osztály vezetője kezdte meg kihallgatását és ekkor Radu minden bűnét bevallotta. A rendőrség most állítja össze a veszedelmes betörő egész bűnlajstromát és utána átszállítja a kikindai bíróságra.

Végzetes verekedés a szvetozármileticsi kocsmában

A SZOMBORI TÖRVÉNYSZÉK HÁROM ÉVRE ÍTELTE A SZURKÁLÓT

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék tegnap ítélkezett Groganc József 23 éves szombori mészáros ügyében. Az volt ellene a vád, hogy

ez év május 8-án Szvetozár Mileticsen egy kocsmai verekedés alkalmával késsel megszurkálta Odry Károlyt, aki sérüléseibe belehalt.

A tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy előre megfontolt szándékkal szurta le Odryt. Kését csak önvédelemből használta, mert a verekedésben őt is megsértették. Az említett napon társaságával bejárt több mileticsi kocsmát és így került Horváth Gyula vendéglőjébe is, ahol találkozott Odryval és barátjaival. Mivel már valamennyien ittasak voltak, veszekedés kezdődött közöttük. A vendéglőből való távozás alkalmával őt Odry harmadmagával megtámadta. Leteperték, ütlegelték és meg is szurták.

Emiatt vette elő kését és szurta le Odryt.

A bíróság tanuként kihallgatta Horváth Gyula vendéglőst, Nagy Ferencet, Komenda Józsefet, Kauder Adámot és Kanyó Istvánt, majd a vádlottat

halált okozó súlyos testisértes miatt háromévi fogházra ítélte. Az ügyész felebbezett.

A debreceni gyorsvonalon tudta meg egy csendőrőrmester, hogy megnyerte a főnyereményt

Debrecenből jelentik: Érdekes jelenetnek voltak tanúi a budapest-debreceni gyorsvonat utasai. Az egyik harmadosztályú kocsi-ban utazott egy csendőrőrmester, mellette az egyik utas egy délutáni lapot olvasott. Amikor arra a lapra fordított, ahol az osztály-sorsjáték tegnapi húzásának eredményei voltak s legfelül nagy betűkkel állt, hogy a 40.052 számú sorsjegy nyerte meg a főnyereményt, az utas felkiáltott: kihúzták a főnyereményt, de nem nekem. A csendőrőrmester odapillantott az újságotra — szemébe ötlött a nagybetűs szöveg, hogy a kérdéses sorsjegy 400.000 pengőt nyert — s nyugodtan mondotta:

de hiszen ez az én számom!

A fülkében ülők a hír hallatára felugráltak, gratuláltak a szerencsés nyerőnek, aki nagy nyugalmal fogadta a szerencsekívánatokat, sőt józan gondolkodásának bizonyítékául levette kofferjét s kibontotta, mondván: nézzük csak meg a számot! Óvatossága azonban feleslegesnek bizonyult, mert valóban a 40.052 számú nyolcad sorsjegy volt birtokában, amelyre az illetékek levonásával 40.000 pengőt kapott. Az utasok kérdésekkel árasztották el a csendőrőrmestert, aki e-mondta, hogy eddig Pápán szolgált, most Nagybányára helyezték át és oda-utazik. Pető Sándornak hívják s most igazán jól jött a pénz.

Hogyan kell írni a vezetékneveket?

A „Deutsches Volksblatt“ a német község- és utcanevek, valamint a német cégfeliratok visszaállítását követeli

A „Deutsches Volksblatt“ október 1-i számában »Német neveket hünen kell írni« című cikkét közölte, amelyben megállapítja, hogy minden egyes ember családi nevének leírása az illető sérthetetlen joga. Azok az emberek, akik egy egészséges néphez tartoznak, sohasem mondanak le nevük igazi leírásáról. Eszerint német nevet csak a német helyesírás szabályai szerint lehet leírni.

A nevek eredetiben történelmi írási jogi szempontból is nagyon fontos, mert ha valaki nem írja úgy nevét, mint szülei vagy elődei, abból sok bonyodalom származhat. Hangoztatja a lap, hogy a németek mindig követték a hatóságoktól, hogy a németek nevüket a német helyesírásnak megfelelően írják, de ugyanakkor követelték, hogy a címtáblákon is a német helyesírásnak megfelelően használják neveiket.

A Deutsches Volksblatt állításának indoklására a következő esetet közli: A közoktatásügyi minisztérium egy rendeletében azt a döntést hozta, hogy a német nyelvű családneveket fonetikus írással kell írni, ami mellett az eredeti nevet zárójelben mellette lehet leírni. A minisztérium e döntése ellen az érdekeltek fél az államtanácshoz felbuzott és ebben rámutatott, hogy nevének eredeti helyesírásával való írása különbözik a fonetikus írástól. A családnevekről szóló törvény 1., 2., 3. és 23. szakasza szerint mindenkinek jogában áll nevét eredeti alakjában használni. Különben is a fonetikus és eredeti írás között eltérő különbség van, ami esetleg súlyosabb természetű jogi következményekkel is járhat.

Az államtanács ennek a panasznak teljes egészében eleget tett és azt a határozatot hozta, hogy idegen neveket helyesen eredeti formájukban írják. Rámutat az államtanács döntése, hogy idegen neveket ciril betűkkel való írása megvalósíthatatlan már csak azért

is, mert a szerb helyesírás nem ismeri a kettőshangzókat, valamint más betűket sem. Az állami anyakönyvvezetőknek ezt szemmel kell tartaniuk.

Eszerint — vonja le a következtetést a Deutsches Volksblatt, a német nyelvű neveket latin írással a nevek törvénye szerint kell leírni.

A Deutsches Volksblatt szükségesnek tartja, hogy illetékes helyre vonatkozólag utasítást adjon ki. Amint a családnevek pontos írása mellett kitartunk — folytatja a lap —, úgy ragaszkodunk ahhoz a jogunkhoz is, hogy a német község-utcaneveket és címfeliratokat németül írják. Mindenhol, ahol községeinkben a német feliratokat átmázolták, ezt el kell tüntetni, hogy az eredeti felírás olvasható legyen. Ha egy német cégjelvény jelenik meg, akkor a német szöveg legyen mindig ott a szláv szöveg mellett.

Befejeződött a noviszádi lövészverseny

A LEGJOBB EREDMÉNYT MARKOVICS BORIVÓJ SEMMITŐSZÉKI BIRÓ ERTE EL

A noviszádi Lövészegylet rendezte a noviszádi lövészversenyét, amelynek eredményei a következők:

Győztes verseny: 1. Markovics Borivó 360 kör, 2. Sztepanovics Dragolyub 344 kör, 3. Ingyics Pavle, 4. Oresztjevic Alekszandar.

Noviszádi verseny: 1. Markovics Borivó 257 kör, 2. Vrtunszki Szrbivó 257 kör, 3. Ingyics Pavle, 4. Schnauffer Lajos.

Jovánovics Milán-verseny: 1. Markovics Borivó 504 kör, 2. Vrtunszki Szrbivó 280 kör, 3. Ingyics Pavle, 4. Schnauffer Lajos.

Hajduk Sztankó-verseny: 1. Markovics Mirjana 229 kör, 2. Ingyics Sztojanka 208 kör, 3. Milojevics Miloje, 4. Gavrilovics Jován.

A díjakat ünneplő vacsora keretében osztják ki.

HÍREK

VÁLTOZÓ IDŐ

Tegnap az egész ország területén felhős, esős volt az idő. Derülés csak az ország középső vidékén jelentkezett. A hőmérséklet némileg emelkedett.

A legalacsonyabb hőmérséklet Kupresson volt 3 fok, a legmagasabb Kozovszka Mitrovicán és Szkoplyén 27 fok.

«(IIII)»

Dr. Andrezs kihallgatása

Beográdból jelentik: Öfensége Pavle régensherceg kihallgatáson fogadta dr. Andrezs Iván kereskedelmi minisztert.

Tegnap délelőtt több látogatót fogadott dr. Andrezs Iván kereskedelmi miniszter. Először Mamelli olasz követ látogatta meg, majd dr. Bergmann Günther német államtitkár helyettes, a közgazdasági minisztérium osztályfőnöke, a beográdi gazdasági tárgyaláson résztvevő német küldöttség vezetőjének, dr. Landfriednek helyettese jelent meg a kereskedelmi minisztériumban dr. Andrezs Ivánnal.

«(IIII)»

A báni hivatal nem hagyta jóvá a szuboticiai buszárakat. Jelentették már, hogy a szuboticiai főszozolgabíró-ság maximálta a buszárakat. Ez ellen a hentesek felebbestek a báni hivatalhoz, amely most utasította a főszozolgabíró-ságot, hogy új árakat írjon elő. A szuboticiai főszozolgabíró tegnap értekezletre hívta össze a henteseket, hogy együttesen állapítsák meg az új árakat.

Betörők a törvényszék előtt. A noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt több betörés ügyében tartott tárgyalást a büntető hármastanács. Dulics Gyura noviszádi szabóságdet, aki Orosz Károly londoner segédletével ez év márciusában betört Dér Arisztid üzletébe és 40 pár cipőt zsákmányolt, négy és félhavi szigorított fogházra, Orosz pedig hat-havi szigorított fogházra ítélték. Majoros István lakatost, mert — bár tudta, hogy a cipők mi utonmódon kerültek Dulicsék birtokába — vásárolt a lopott holmiból, 500 dinár pénzbírságra ítélték. Hegyi Antal bácsipalánkai asztalost három-havi és 15 napi szigorított fogházra ítélték. Hegyi Palánkán és Noviszádon követelt el betörést.

Vrbászi hírek. A községi pénztárosi állás betöltésére kiírt pályázat október 4-én jár le. — A földadó 1940. évi első fele október 1-én válik esedékessé és kifizetendő. A nemfizetők ellen végrehajtást vezetnek. — Akinek vetőmagra van szüksége, jelentkezzen a községhez. — Korell Pálnapszamos nemrégiben egy leány miatt zsirszódaoldatot ivott. Beszállították a noviszádi közkörházba, ahol meghalt. — Figyelmeztetik a lakosságot, hogy a katonai munkálatok helyét megközeleíteni nem szabad. Azok, akiknek a főszozolgabíróstól vagy a községtől kiállított igazolványuk van, nappal legfeljebb csak 150 lépésre közelelhetnek meg ezeket a helyeket és minden ott foglalkoztatott katonai egyénnek felszólítására felmutatni kötelesek az igazolványt. Éjjel még az igazolványokkal el látottaknak sem szabad e helyek felé járni.

Megkezdtek a zsabalyi hid felszerelését. Zsabalyról jelentik: Ismeretes, hogy Zsabaly közelében a Tiszán már több, mint egy éve folyó a hidépítési munkálatok. A hid rendkívül fontos helyen épül, mert rajta keresztül bonyolódik le majd Délbácska és Bánát egész forgalma. A hid acélvázat Németországban készítették el, a váz most érkezett meg és nyomban hozzákezdtek felszereléséhez. Az egész hid az építési munkálatokkal együtt huszonnégy millió dinárba kerül.

Szaboticián és Horgoson édesítetik a bort. Szaboticiáról jelentik: A báni hivatal értesítette Szabotica és Horgos előjáróságát, hogy engedélyezi a két helység hegyközségeinek területén a borok édesítését. A bántörvény alapján Szaboticián és Horgoson minden 100 liter borhoz 4 kiló cukrot szabad elhasználni édesítés céljából.

A MÁV bérletjegyek új árai az erdélyi vonalakkal kapcsolatban. A MÁV hivatalos lapja rendeletet közöl, amely szerint a kereskedelmi utazási forgalomban eddig érvényben volt észvonalas bérletjegyek érvényét október 1-től kezdve a most visszatért keletmagyarországi és erdélyi vasútvonalakra is kiterjesztette. A MÁV igazgatójának most megjelent rendelete rövid időtartamra vonatkozó kedvezményes bérletjegyet is engedélyez az Erdéllyel együtt beszámított észvonalas forgalomra. Ezenfelül a MÁV hivatalos lapja külön rendeletet közöl a visszatért erdélyi vonalakat való kombinált vasúti és MAVAUT autóbussz-forgalomra vonatkozólag. A MÁV igazgatója ezzel a gyors tarifális intézkedésével máris jelét adta annak, hogy az erdélyi részek utazási forgalmában Magyarország utazó közönségét a lehető legelőnyösebb tarifával, rövidebb és hosszabb időtartamra szóló bérletjegyek váltásával be akarja kapcsolni.

Országos Protestáns Napok Budapesten. Az Országos Bethlen Gábor Szövetség (Budapest, Semmelweis-u. 17.) évente megrendezi Budapesten az Országos Protestáns Napokat. Ez évben október végén, a reformáció évszázadának évfordulójához kapcsolva tartják meg az országos protestáns ünnepségsorozatot: október 29. 30 és 31-én. Október 26-tól november 5-ig az Országos Protestáns Napok résztvevői számára 50%-os vasúti kedvezmény áll rendelkezésre.

Vulovics miniszter a pancsevői réten. Pancsevőről jelentik: Vulovics Danilo építésügyi miniszter Ceglatin Ante építésügyi segédminiszter társaságában körutazást tett a pancsevői réten. Vulovics Danilo bejárta a nagyréti védtöltést, majd meglátogatta a beográdi városi faiskolát.

Kikindáról is elszállította a Prizad a búzát és lisztet. A Prizad Kikindán a termelőknél és kereskedőknél száz vagon búzát foglalt le, aminek elszállítását most kezdte el. Ezenkívül a kikindai malmokból 40 vagon búzát és lisztet vittek el. A kikindai hatóságok és lakosság egyaránt nagy aggodalommal várja most a telet, mert a városban alig maradt valami buza és lisztkészlet.

Rövidesen bíróság elé kerül a csurugi kettős gyilkos. Emlékeztetés még, hogy Csurugon ez év május 28-re virradó éjszaka borzaimas bűntény történt. Pankov Mita csurugi asztalos megölte Ivkov Gyóka gazdag csurugi lakost és Danica nevű feleségét. A noviszádi törvényszék vizsgálóbírája Pankov Mita ügyében most fejezte be a vizsgálatot, amelynek alapján az államügyészség elkészítette a vádiratot. Pankov Mita a BTK 167-ik paragrafus alapján kerül bíróság elé. A tárgyalást rövidesen megtartják. A gyilkost Hadzsi K. Vladimir noviszádi ügyvéd védi.

Tudnivaló hat pontban

1. A Műveltség Könyvtára két vastag kötetben, 1664 oldalon fellelteli a modern tudomány és művészet lényegét, történelmét és fejlődését.
  2. Egyetem; tanárok, tudós kutatók, művészek és szakemberek írják tárgyilagosan és könnyed modorban.
  3. Ingyen juthat mindenki ehhez a nagyszabású műhöz, aki a Reggeli Újság vasárnapoként megjelenő mellékletét (hetenként 16 oldal) október 6-tól kezdve összegyűjti.
  4. Bekötési táblát minden gyűjtőnek még a kötetek befejezése előtt küldünk.
  5. Ez a maradandó értékű mű nemcsak nekünk tesz megfizethetetlen szolgálatot, hanem utódainknak is megbecsült kincse lesz.
- C. Megszerzéséhez semmi más nem kell, mint egy kis türelem.

BEZDÁNI HIREK. Bezdánban hétfőn kellett volna megtartani az országos vásárt, azonban a nagy esőzés miatt elmaradt. — A bezdáni Katolikus Legényegylet műkedvelői október 27-én előadják a »Szeget szeggel« című színjátékot. — A Bezdáni Sport Egylet vasárnap, október 6-án rendezte meg idei sportbáliját.

★
»Növényharmat« igazi kincs,
Utánzatnak értéke nincs!

★
FEKETICSI HIREK. Az előjárósághoz egyre-másra érkeznek be a feljelentések, hogy ismeretlen tettesek garázdálkodnak a határban, akik nagy károkat tesznek nemcsak a kukoricában, hanem a szőlőkben is. Az előjáróság a feljelentés értelmében a jövőben fokozottabb ellenőrzéssel igyekszik meggátolni a lelkiismeretlen garázdálkodást. — A postahivatal értesíti a feleket, hogy a jövőben vasárnapi napon nem vesznek fel sem csomagot sem pénzt s nem is adnak ki csomagot és pénzt. Vasárnapi napon csak levelet, táviratot vesznek fel vagy telefonbeszélgetést bonyolítanak le. Egyéb hétköznapokon pedig pénzt csak este 5 óráig, csomagot pedig fél hat óráig vesznek fel. — Nagy részvét mellett temették el Szekicsen a fiatalon, tragikus körülmények között elhunyt dr. Jansen Róbert doktort. A fiatal orvos csak nemrégben kezdte meg tanulmányai befejeztével, önálló munkáját és nagy népszerűségnek örvendett Szekicsen és Feketics népe előtt. Két hét előtt mandulagyulladását kapott, amely napok alatt végzett a fiatal, életérős orrossal. Halála nagy részvétet keltett mindkét községben.

— Református egyházi hírek. Ágoston Sándor református püspök Gara József petrovgrádi református segédlelkészt Feketicsre helyezte át. Gara feketicsi segédlelkészi minőségben ellátja majd a bácskatopai, sztáribecsei és bácskográdstei lelkeszi szolgálatot is.

— Német építészeti kiállítás Beogradban. Október 5-én az új német építészeti kiállítása nyílik meg a beogradai mintavásár német csarnokában. A kiállítás október 18-ig marad nyitva. A német építészeti kiállítást Speer Albert műegyetemi tanár rendezte.

— A kikindai rendőrség 3000 kiló elrejtett zsírt talált meg. Az utóbbi napokban Kikindán teljesen eltűnt a zsír és szalonna. A rendőrség ezért házkutatásokat rendezett henteseknél és kereskedőknél, akik zsírt szoktak árulni. A házkutatásnak az a meglepő eredménye volt, hogy a rendőrség 3000 kiló elrejtett zsírt talált. A rendőrség ezt lefoglalta és jelentést tett róla a járásbírósnak. Ha a járásbírósnak a lefoglalás jóváhagyta, akkor a rendőrség 22 dináros maximális áron eladja a zsírt a város szegényorsú lakosságának. A kikindai rendőrség ezenkívül több hentes és kereskedő ellen eljárást indított, mert szalonnát és más élelmiszereket a megengedettnél nagyobb áron adtak el.

— Adótárgyalások Noviszadon. A noviszádi adófelbevezési bizottság október 3-án a szállítóügynökségek, október 4-én a kereskedelmi ügynökségek és ügynökségek, október 5-én a szülész, dörzsolók, nyelvtanárok, zenetanárok és táncosok, október 7-én pedig a cséplőgéptulajdonosok, nyomdák, harisnyaszövők, takácsok, festők, vegyi tisztítók, a székvizgyárosok, daráló és fűrészelő adókövetés tárgyalja.

— Dr. Szentiványi Rudolf katonai gyakorlótról visszatért és rendelését újból megkezdte a noviszádi Telepen.

— Megkapják októberi fizetésüket a szuboticei tisztviselők. Szubotícáról jelentik: A szuboticei városi tisztviselők október elsején nem kapták meg fizetésüket, mert az új költségvetést nem hagyták jóvá. Tegnap a felsőbb pénzügyi hatóságok utasították a szuboticei pénzügyi hatóságokat, hogy a városi tisztviselők fizetését a régi fizetési rendszer alapján utalják ki, mert az új költségvetés még mindig nem kapott hivatalos jóváhagyást.

— A szuboticei Ruff-csokoládégyár betörői a bíróság előtt. Szubotícáról jelentik: A szuboticei törvényszéken október 31-én tartanak tárgyalást a szuboticei Ruff-féle csokoládégyárban történt ismeretes kasszarablás ügyében. A tettesek, mint már annak idején megírtuk, lakat alá kerültek és a szuboticei törvényszék fogházában várják, hogy bírálk elvezessék őket. A tárgyalás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Elítelt szuboticei verekedők. Szubotícáról jelentik: A szuboticei Rájics utcában lévő úgynevezett »Szép aszszonyhoz« címzett vendéglő előtt aug. 27-én összeverekedett Csóvics Iván, Kujundzics Martin és Vidákovics János. A verekedők alaposan helyben hagyták egymást, a rendőrség eljárást indított ellenük. A verekedők ügyében most hoztak ítéletet és a kezdeményező Csóvics Ivánt 15 napi fogházra, Kujundzicsot 7 napi fogházra, Vidákovicsot pedig 150 dinár pénzbírságra ítélték.

— Szuboticei rendőri hírek. Szubotícáról jelentik: A szuboticei rendőrség kihágási osztályán tegnap délelőtt több kihágás ügyében hoztak ítéletet. A rendőrbíró előtt igen sok tejárus állt, akik ellen az volt a vád, hogy hamisított tejet árultak. A rendőrbíró valamennyi tejárust, valamint Ivkovic Viktor tejármtól kereskedőt is elítélte, 150 dinártól 300 dinárig terjedő pénzbüntetésre. — A rendőrség közegeli észrevették, hogy egy nagy teherautó buzárt szállít. A vizsgálatot azonnal megindították és megállapították, hogy az autó, valamint a buza László Antal földművelő tulajdona. A rendőrség megállapította még azt is, hogy László 120 métermáza buzárt nem jelentett be, az eljárás megindult ellene.

TUDOD-E.

— hogy Genf világhírű szoborművének, a »Reformáló emlékének« egyik kimagasló alakja Bocskay István magyar főúr, erdélyi fejedelem, mint a vallásszabadság egyik legnagyobb bajnoka s a protestánsok jogegyenlőségének kivívója? Tudod-e, hogy egy dombormű is van ott, amely az 1606. kassai országgyűlés ama jelenetét örökíti meg, amikor magyar nemesek kivont karddal ünneplik Bocskayt? Tudod-e, hogy a relief két oldalán Bocskay beszédéből a következő részlet olvasható: »L'Indépendance de notre foi, notre liberté de conscience et nos ancêtres nous ont pour nous plus de valeur que l'or.« (Hitünk függetlensége, lelkiismereti szabadságunk, a mi régi törvényeink nagyobb értékek nekünk az aranynál)?

— hogy az európai kontinensen Budapestén állították fel az első Washington-szobrot 1905-ben s hogy a magyarok oly elismerők az idegenek érdemei iránt, hogy szobra van Garibaldi-nak, az olasz szabadsághősnek, Bemnek, a lengyel szabadsághősnek, a lengyel légiónak s van a Magyar Tudományos Akadémián Goethe-szoba?

— hogy a magyar országgyűlésen 80 esztendőn keresztül követelték a független Lengyelországot visszaállítását és a világháború elején ugyanitt hangzott el először ennek követelése?

... Igen, de az Idővel teremtődik

— Meghalt dr. Lázics Jován sztáribecsei járási állatorvos. Sztáribecseről jelentik: Vasárnap agyszélütés következtében elhunyt dr. Lázics Jován sztáribecsei járási állatorvos 45 éves korában. Dr. Lázics Jován a kora reggeli órákban még a szállásokon járt, majd 9 óra tájban hazatért és fáradtságról panaszkodva lefeküdt pihenni. Tíz óra után egy fiatalember kereste szállítási bizonyítvány kiállítására végett. Amikor a szoba felé közeledett, a nyitva lévő ablakon keresztül horgókat hallott. Rösszet sejtve szölt a konyhában foglalatokodó dr. Lázicsnének, aki a szobába rohanva szőlőgátni kezdte férjét, aki azonban nem adott választ. Erre rögtön elküldték a közelben lakó dr. Gábor Sándor orvosért és értesítették az állatorvos testvéröccsét, dr. Lázics Emil községi orvost is. Az orvosok megdöbbenéssel eszméltek téríteni, de sikertelenül. Erre a községi mentőautóval dr. Lázicsot beszállították a noviszádi »Bentonia« szanatóriumba. Az autóval ment dr. Lázics Emil is. A szanatóriumban megállapították, hogy az állatorvos agyszélhűdés érte és nincs rajta segítség. A mentőautóval visszaindultak Sztáribecse, azonban a beteg már utközben kiszivárgott. Dr. Lázics Jován hosszú éveken át működött Sztáribecsen. Nagyon népszerű ember volt, nemzetiségre való különbség nélkül mindenki szerette. Feleségén és két kisgyermekén kívül kiterjedt rokonsága gyászolja. Hétfőn délután helyezték örök nyugalomra a görögkeleti temetőben hatalmas részvét mellett.

— Női kabátok, fűzők, melltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobođenja 2.

— Hány százalék a tisztességes üzlet haszon? A noviszádi városi előjáróság hivatalosan megállapította, hogy a kereskedők az egyes árucikkekért a beszerzési árba hány százalékos hasznot számolhatnak. A tézstaneműk 20 százalék, a rizs 15, a tea 24, az ételaj 20, a mooszapann 18, a gyertya 20, a kávé 15—20, pamutszövet 25, a céc 25, a barchet 25 százalékos haszonnal adható el.

hid fel-
k: Isme-
n a Ti-
ve foly-
A hid
l, mert
le majd
forgalma.
ban ké-
zett meg
szerezé-
l mun-
millió

édesit-
entik: A
otica és
gedélye-
inek te-
nség en-
s Hor-
z 4 kiló
édesítés

árai az
ban. A
közöl,
utazást
váltó ősz-
október
kelet-
utvona-
7 igaz-
rendelete
kedvez-
yez az
szvona-
AV hi-
közöl a
aló kom-
tóbusz-
MÁV
ál's in-
annak,
i for-
közön-
val, rö-
a szőlő
ja kap-

k Bu-
Gábor
veiss-u.
sten az
Ez év-
ő év-
meg az
ozatot;
ber 26-
Protee-
50%-
delke-

esevői
Vulo-
er Ce-
minisz-
telt a
llo be-
majd
si fa-

ttá a
Prizad
reske-
alt le,
lte el.
ól 40
el. A
egy-
ványa
a állg
szlet.
l) a
szetés
s 25-
ntény
ztalos
urugi
t. A
pirája
te be
az ál-
ratót.
agra-
tár-
gyll-
szádl

— MALIGNYOSI HIREK. A kereszt-
tes Egylet vezetősége széleskörű érte-
kezletet tartott, amelyen az egyesület
téli munkaprogramját vitatták meg.
Elhatározták, hogy a közeljövőben
megkezdik az ingyenes kulturdélutá-
nok rendezését, valamint, hogy a tél
folyamán több színdarabot rendeznek.
A munkaprogram összcallsítását szűkebb
bizottságra bízták. Az egyesület októ-
ber 13-án tartja rendes közgyűlést,
amelyre meghívják Csipak Ferencet,
a Kereszties Egyesületek központjá-
nak szuboticei elnökét is. — A határ-
ban a kukoricatorés megkezdődött. Az
idei termés mennyiségileg eléggé jó-
nak, minőségileg azonban igen gyen-
gének ígérkezik. A piacon az utjenge-
ri megjelenése már érezteti hatását,
az árak lemorzsolódnak. Az utjenge-
ri (esőves) ára métermázsánként 80—100
dinár volt a legutóbbi hetipiacon. —
A járási gazdasági felügyelőség Wel-
ker Keresztély málligysói földbírtok-
ost fajtiszta vetőmag eladására joga-
sította. Akiknek tiszta vetőmagra van
szükségük, forduljanak Welker Ke-
resztélyhez, akinek gazdaságában az
előirt áron beszerezhetik a szükséges
mennyiséget. — Fabó Pál kereskedő a
hetipiacon alkalmával üzlete elé kü-
lönféle árucikkeket szokott kienni. A
legutóbbi hetipiacon alkalmával eddig
még ismeretlen tettes több pár papu-
csot elemelt. A rendőrség megindítot-
ta a nyomozást. — A járási főszo-
lga-bíróság legutóbbi rendeletével a kö-
vetkező maximális árakat állapította
meg: kenyér 4, bányahus 10, marha-
hus 12, borjúhus 14, sertésus 16, háj
és zsír-szalonna, valamint kolbász 20,
zsír 22, füstölt hus 24, hurka 18 di-
nár kilónként. Megállapították ezenki-
vül a fűszer, rövidáru, textiláru, bőr-
és építőanyagok utáni kereseti száza-
lékot is. Az árakat minden üzletben
ki kell függeszteni. Aki a megállapi-
tott áron felül adja el áruját, szigo-
raan megbüntetik.

— Emésztési zavaroknál, mint
puffadtság, felbőfőség, gyomorégés,
melyeket a renyhe székelés okoz,
ajánlatos esténként félpohár és reg-
gel éhgyomorra ugyanannyi termé-
szetes »Ferenc József« keserűvizet
inni. A valódi Ferenc József víz
mindenkor tökéletesen megbízható
hashajtónak bizonyul. Reg. S. br.
30474/35.

— Noviszádi rendőri hírek. Czirják
István noviszádi kefekötő jelentette a
rendőrségen, hogy ismeretlen tettes-
ek behatoltak a Szevana Szreca
utcában lévő műhelyébe, ahonnan el-
vitték egy öltöny ruhát és különböző
értékes tárgyakat. — A rendőrség
letartóztatta Krsztics Miodrag donya-
trnyavai munkást, aki az egyik novi-
szádi vendéglőből ellopta az ébresztő-
órát. — Csáki Sándor noviszádi szőlő-
tulajdonos jelentette a rendőrségen,
hogy a szőlőjében lévő kunyhója elől
elvitték a permetezőjét, amelynek ér-
téke 500 dinár.

— Halálos motorkerékpárszerelését-
lenség. Raab Mihály prigrévcászent-
iváni születésű lakos motorkerékpár-
ján haladt a sztarifutogi országúton,
eközben árokba fordult és életét vesz-
tette. Az orvosi vizsgálat megállapí-
totta, hogy halálát hátgerincetörés
okozta.

— BOGOJEVOI HIREK. Bogojevó-
ról jelentik: Az előjáróság tudomásá-
ra hozza a gazdáknak, hogy a Prizad
bogojevói megbízottja Weiss Sándor,
aki a bejelentett buzafeleséget átve-
zi. — A Vöröskereszt megküldte a
bogojevói adások jegyzékét, amit az
érdekeltek megtekinthetnek az adó-
ügyi aljegyzőnél. — Az előjáróság
felhívja a gazdákat, hogy lovaikat és
a lószerszámokat három napon belül
jelentésük be a községházán. — Hajduk
Vladisláv és Baumgarten Hajnalka
házasságot kötöttek. — Molnár Antal-
né Takács Anna 33 éves, Sütő János-
né György Erzsébet 83 éves és Buzási
István kőműves 64 éves korában el-
hunyt.

„Göre Gábor elindul...“
vasárnap délután
a noviszádi
Daloskörben
Szombat este dalos és mű-
kedvelő vacsora

A noviszádi Daloskör a „Göre Gábor elindul...“ három felvonásos zenés-komédiát az eddigi előadások nagy sikerére való tekintettel, most vasárnap, október 6-án délután negyedszer hozza színre. A vasárnap délutáni előadáson az eddigi előadások nagy sikert aratott együttese fog fellépni, úgyhogy ismét száz százezer lesz a közönség szárazkozása. A vasárnap délutáni előadásra jegyek 10, 15 és 20 dináros árban, elővételben Ábrahám János könyvkereskedésében és a Daloskör otthonában kaphatók.

A vasárnapi előadás délután három órakor kezdődik.

SZOMBATON VÁCSORA
A DALOSKÖRBE

Október 5-én, szombaton este a Daloskör vezetősége az énekkar tagjai és a műkedvelők tiszteletére vacsorát rendez. Tekintve, hogy az idő már meglehetősen lehűlt, disznótort rendeznek. A szombati vacsorára egy literék ára 15 dinár. Előjegyezni lehet Ábrahám János könyvkereskedésében, a Daloskör otthonában és az újsós Perepatitsnál, a Futaki uti utcában.

A jó egyesületi vezetés,
a népművelés. Előadásokat
ingyen küld a Közművelődési Tanács.

Uj olasz tanszék a kölni egyetemen. A kölni egyetemen az olasz nyelv és kulturismeret művelésére felállított új tanszék dr. Friedrich Schürr professzorral, a marburgi egyetem volt „romanistájával“ titkolták be. (Hasonló katedrát a berlini egyetemen már régebben felállították). A kölni egyetem már azért is különösen alkalmas romanisztikai tanulmányok folytatására, mert Kölnben helyezték el annakidején a Petrarca-házat, azt az német-olasz kulturintézményt, amely az új olasz katedrának is nélkülözhetetlen előfeltétele.

En intézet alakul a színes képzés fejlesztésére. Berlinben jelentik: A lipcsei állami grafikai és könyvpari akadémia kezei alatt új intézetet alapítottak, melynek az a rendeltetése, hogy a színes fotográfálás fejlődését előmozdítsa. Az „Institut für Farb-Industrie“ a lipcsei Hans Geissler vezetésével október 15-én kezd meg működését.

IDEI SZÜRET

Olyan savanyu szőlőtermés már látványos óta nem volt, mint az idén. Nem csoda aztán, hogy egy szőlőbirtokos az alábbi meghívót küldte szét baráti körében:

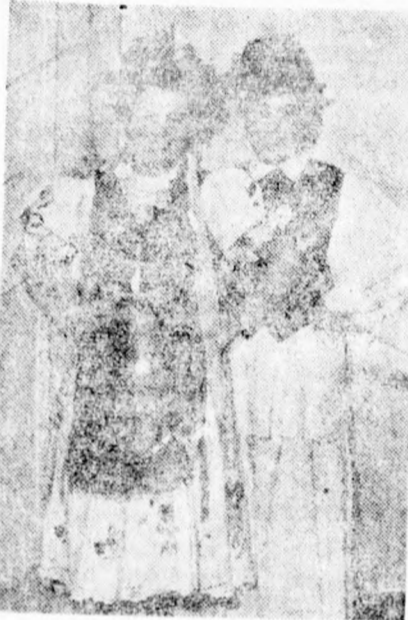
„Szívesen látlak szombat este tartandó nagy szüreti szomorúságomon. Koszoruk mellőzése kérem: bori kiki hozzon magával.“

ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM

Hatalmas érdeklődés nyilvánul meg
a noviszádi Gyöngykaláris iránt
Szombaton este tartják meg az előadást

A noviszádi Gyöngykaláris ünnepe iránt egész Noviszád magyarsága körében nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ez megnyilvánul abban is, hogy a jegyelvétel lendületesen indult meg, úgyhogy bizonyos, hogy valamennyi asztal még elővé-

rűséget szereznek a két táncsoportnak, amely most estéről-estére szorgalmasan gyakorolja azokat. A táncosok természetesen színpompás magyarázatban jelennek meg a szin-

HORVÁTH JULISKA ÉS HORVÁTH OTTÓ

KÁDAKÓVICS INCI

telben elkel. Az előadást — mint már közöltük — terített aszfalok mellett tartják meg, külön ülőhelyek csak az erkélyen lesznek.

A közönség nagy érdeklődése a rendezés iránt teljesen indokolt, mert olyan nagyszabású magyar táncünnepe készül, amilyen Noviszádon talán még nem is volt.

Remek magyar táncok kerülnak bemutatásra, egyik gyönyörködtetőbb, mint a másik.

A csikós-tánc, az andalgó és a huszárcsárdás bizonyára nagy nepsze-

padon. Azok a noviszádi magyar lányok, akik a táncsoportok tagjai, a legszebb magyar viseletet készítettek erre az alkalomra

Külön ki kell emelni, hogy a műsört tárogatószófé vezető be, amely már egymaga is magyaros hangulatot kelt.

A Gyöngykalárist, mint ismeretes, a noviszádi Beltéri Katolikus Kör ifjúsági osztálya rendezte. Az ünnepeket a Katolikus Otthon nagytermében tartják meg szombaton, október 5-én este. Jegyek elővételben az Ábrahám-féle könyvkereskedésben kaphatók.

AZ ELSŐ TANCCSOPORT

Jól sikerült szüreti multság Doroszlóvon. Doroszlóvórol jelentik: A doroszlóvi magyar ifjúság vasárnap a rossz idő ellenére is jól sikerült szüreti multságot rendezett a Szövetkezeti ház nagytermében. Csöszlányok és csöszlegények Tallósy Já-

nos, Mókus Verona, Király Balázs, Samu Viktória, Kordélyos Lajos, Cséke Julianna, Gyurgyovics János, Samu Katalin, Király Lajos, Mezei Jusztina, Komáromi Balázs, Nagy Ilona, Samu Balázs, Szalai Borbála, Littvai István és Turkál Etel voltak.

A székely lélek

Különösen sikerült a szombati Magyar Közművelődési Egyesület kulturálatánja

Vasárnap rendezte meg a szombati M. K. E. ez őszi szezonban első kulturálatánját. Az egész délután szakadó eső sokakat visszatartott attól, hogy kimozduljanak lakásukból és részben ez a magyarázata annak, hogy a délután nem volt olyan látogatott, mint azt várni lehetett volna. Pedig a műsor és az előadók is már előre biztosították az előadás magas színvonalát.

Erdély s a székely lélek szólalt meg a műsor minden számából és a konferáló mondókájából is.

Magassy Antal egyesületi elnök üdvözölte röviden a megjelenteket és felhívta a közönség figyelmét az egyesületnek októberben meginduló különböző tanfolyamaira. Majd Gachal János, a fiatal, népünkért sokat dolgozó magyar pap lépett a dobogóra, hogy bekonferálja a műsor egyes számait. Mindig találó, a lényegbe markoló volt, amit a székely balladák, erdélyi költőkről, az erdélyi népzeneiről és annak feldolgozójáról, Kodály Zoltánról mondott. A tulajdonképpeni műsor első számaként Szauerborn Mária mondotta el a „Kádár Kata“ és a „Kömüves Kelemenné“ c. székely népballadát. Szauerborn Mária jól ösmerte már a közönség, a tavasszal emlékezetes sikert aratott Ady Endre verseinek előadásával. Vasárnap megmutatta, hogy nemcsak modern lírikusok hívatott tolmácsolója, hanem a tragikus hangú népi elbeszélő műveké is. A komor hangulatot, melyet a két népi költemény előadása támasztott, egyszeribe vidámságba oldotta fel Schüll Kató és Kovalovszky József három énekszám. Vig erdélyi dalokat adtak elő Kodály feldolgozásában. Különösen Kovalovszkyknak volt nagy sikere a „Meg kéne házasodni“ című dal előadásával. Az új erdélyi lírát Liebenhardt Eva mutatta be. Áprily Lajos, Bartalis János és Reményik Sándor egy-egy remekét szavalta el nagy intelligenciával, a költemények megértésével és átérzésével. Sikere frenetikus volt. A székely tánczenéből kapott izelítőt a közönség Czuczoniás Jolittól, aki Kodály Zoltán „Marosszéki táncok“ című táncszvitjét adta elő zongorán. Az eredetileg zenekarra írt mű zongoradolgósa, ha nem is menti át mindezt a szépséget, melyet a zenekari mű hangszerelése ad, mégis fejlethetetlen élményt nyújtott a hallgatóságunk. Ebben nagy része volt a zongoristának is, aki könnyen győzte le a mű technikai nehézségeit s különösen szépen hozta ki a darabnak vissza-visszatérő alapmotívumát. Erdemes volt eljátszani s érdemes volt meghallgatnunk. Nyíró József „Favásár“ c. novelláját olvasta fel befejezőül Bertók János izos magyar beszéddel, sokszor kelte derűtséget a hallgatóságban, mely hálás tapsokkal köszönte meg a felolvasónak a vezetés előadását. (—)

BOMBASIKER

Két operettíró találkozik:
 — Min dolgozol mostanában?
 — Regi operetteket írok át mai időkre.
 — Például?
 — Például a „Bob hercegkét.“
 — Ugyan mi átrni való van ezen?
 — Hogy mi? A slágerdalának első sora máris így alakul: Londonban, bel-
 — volt száma, utca...

KÖZGAZDASÁG

Megállapították a noviszádi faárakat

A noviszádi árvizsgáló bizottság tegnap újabb faárakat állapított meg, a legutóbbi állami famaximálással kapcsolatosan. Az új faárak a noviszádi kereskedelemre vonatkoznak és a következők:

Vagonból és uszályból 10.000 kilo	Fatelepről 1-köb- méter	100 kg fűrészelve kilo	100 kg és hasítva	
Bükkhasáb I-rendű	3.400	218	39.50	46
Bükkhasáb II-rendű	3.210	208	37.50	44
Bükkhasáb III-rendű	2.980	195	34.50	41
Gyertyánhasáb I-rendű	3.560	226	41.50	48
Gyertyánhasáb II-rendű	3.360	216	39.50	46
Gyertyánhasáb III-rendű	3.100	202	36.50	43
Cserhasáb I-rendű	3.400	218	39.50	46
Cserhasáb II-rendű	3.210	208	37.50	44
Cserhasáb III-rendű	2.980	195	34.50	41
Körisfa I-rendű	3.300	213	38.50	45
Körisfa II-rendű	3.120	203	36.50	43
Körisfa III-rendű	2.970	195	34.50	41
Tölgyhasáb I-rendű	3.240	208	37.50	44
Tölgyhasáb II-rendű	3.050	198	35.50	42
Tölgyhasáb III-rendű	2.580	173	29.50	36
Szilhasáb I-rendű	3.260	211	38.50	45
Szilhasáb II-rendű	3.080	201	35.50	42
Szilhasáb III-rendű	2.830	187	33.50	40
Hárshasáb I-rendű	2.830	187	33.50	40
Hárshasáb II-rendű	2.740	182	31.50	38
Fűzhasáb I-rendű	3.010	197	35.50	42
Fűzhasáb II-rendű	2.830	187	33.50	40

A fa minősége szempontjából a »Szluzsbene Novine« 1940 szeptember 28-án kelt 223. számában megjelent 7177/40. számú rendelet a mértékadó.

A román állat és huskivitel. Bukaresti jelentés szerint Románia élőállat kivitele az idei év első 8 hónapjában erősen visszaesett. Ugyanakkor a friss hus kivitele 3.4 millió kilóval 6.1 millió kilóra emelkedett. Az 1939. évi 0.39 millió kilo szalonnával szemben az idén 0.78 millió kilo szalonnát szállítottak külföldre.

Megkezdtek az étolaj árusítását

Beográdból jelentik: A szombati hivatalos lap közlése szerint megkezdte az étolaj értékesítő központ, amely egyedül hivatott a napraforgómag megvételére és az étolaj elosztására. A rendelet értelmében az olajgyáraknak nincsen joguk napraforgómagot vásárolni, az ézentul csak az olajközpont végezheti. A központ már meg is kezdte a napraforgómagok vásárlását a termelőktől. Ezért minden termelési helyen vásárlóállomást létesített, ahol a termelők eladhathatják napraforgó termésüket.

Az olajközpont azonban nemcsak a napraforgómagokat veszi meg a termelőktől, hanem egyúttal el is adja az étolajat. Mivel az országban nagy az olajhiány, a kereskedelmi miniszter engedélyt adott, hogy a gyárak tegnaptól kezdve fokozatosan kétszáz vagon olajat eladhassanak a kereskedőknek. Ezt a kétszáz vagon a tavalyi olajfogyasztás arányában osztják szét az egyes helyek és kereskedők között.

Az új olaj ára minden gyárban és minden átvevő állomáson egyforma lesz. Az olaj ára franko berakó állomásokon 18.40 dinár lesz különként, franko kirakó állomáson pedig hordóval és forgalmi adóval együtt 20.79 dinárba kerül különként a kereskedőknek. Az ellenőrző hivatal minden hely részére külön-külön alapítja meg az olaj legmagasabb árát. Beográdban az olaj kiloja 26 dinár lesz.

A tegnaptól kezdve eladásra kerülő 200 vagon olaj közül 80 vagon a zagrebi »Prva hrvatska

tvornica ulja« dolgoz fel és ebből el kell látnia a horvát bánásgot, a drávai bánásgot és a vrbászi bánásgot nyugati részét. A többi 120 vagon olajat Jugoszlávia többi részei között osztják fel a tavalyi fogyasztás arányában. Ebből a kétszáz vagon olajból elsősorban az állami intézményeket, kórházakat és fogyasztási szövetkezeteket látják el.

Magyarország rekord cukortermést vár az idén. Budapestről jelentik: Magyarországon az idén rekord cukortermelés várható. Hivatalos közlések szerint az idén 50 százalékkal magasabb lesz a cukortermelés, mint volt a múlt évben. Nemesak több cukorrépa terem az idén, mint termelt tavaly (az idei cukorrépa termést 16 millió mázsára becsülik, a tavalyi 11 és fél millió mázsával szemben), hanem azért is, mert az idei répa cukortartalma is több a tavalyi termésnél. A cukorrépa-termés növekedéséhez az is hozzájárult, hogy Erdélyben 7.000 katasztrális holdon termeltek cukorrépat.

Hivatalos árak Szomborban. A szombori árelenőrző bizottság a következő maximális árakat állapította meg: Marhahús 12—14, csont nélkül 16, borjúhús 16—18, csont nélkül 20, birka 8—10, bárány 14—16, sertés 14—16—18, szalonna 20, zsir 22, füstölt szalonna 22, kolbász 22, friss kolbász 18, hurka 12 dinár.

Annak én semmi jelentőséget sem tulajdonítok. Ha Szilvának része lett volna a büntett elkövetésében, tisztára képtelenség, hogy az ékszerék egyikét bűnjelként magával hordozza. A bíró ezt döntő bizonyítékként itéli meg Szilva bűnössége mellett, én éppen ellenkezőleg, ártatlansága bizonyítékának tekintem. Én az egész ügyben fontosságot csakis az íratok eltűnésének tulajdonítok!

— A vizsgálóbíró azt hiszi, hogy azokat az ügyvéd elvitte magával, amikor vacsorázni ment.

— Igen, itt a kérdés nagyon pontosan fölállítható. Vagy az ügyvéd vitte el, vagy a gyilkos.

— Mi tehát az ön végkövetkeztetése?

— Megmondom őszintén. Füreldinek, vagy Szilvának semmi köze a gyilkossághoz. Azt olyan valaki követte el, akinek nagy érdeke fűződött hozzá, hogy Vérese elpusztuljon és így ő, a tettes, rendkívül terhes kötelezettségektől szabaduljon. És én egyenest őnt fogom gyanúba, ha nem volna oly tökéletes alibije!

Félix kissé idegesen fölnevetett.

— Tehát ön szükségesnek tartotta, hogy megállapítsa a bűnmet?

Magában arra gondolt, hogy még ma éjjel lemegy a fekete házba és megsemmisíti a postásruhát, amely még árulója lehet. És más biztosabb helyre rejti az ékszerkeket is!

— A következtetés törvényeszerűen valóban őnt kellett gyanúba fognom. — mondta élesen Ró-

Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

(188)

ka — de ön ügyebár, délután négy órától egészen este főtizenegyig csak egyszer távozott el a Mallory-palotából, akkor, amikor az őrtanyára ment?

— És ezen a tényen aztán öszszedől az ön bizarr föltevése, — nevetett Félix.

— Hacsak titkos kijárata nincs a palotának! — szölt, szintén nevetve, a detektív.

Félixnek most már egész jókedve lett.

— Legyen szerencsém ha'nap és vizsgáljunk meg mindent apróra. Engemet is nagyon érdekel, mi-féle titkos berendezései vannak a palotának, amely most már az enyém és így otthonomul szolgál.

— Köszönöm szives meghívását, esetleg élni fogok ve'e! — szölt Róka és vidáman viszonzta Félix köszöntését, aki a beszélgetést befejezve, eltávozott.

A fiatal ember a ruhatarban felöltötte prémes kabátját, fejébe tette figaróját és az utcára érve kocsi-jába ült.

»A bűnösök meglakolnak, a jók elveszik jutalmukat.«

Hazahajtatott. A kocsiiban hátradőlve, zsebébe mélyesztette kezeit.

A balzsebében összehajtogatott papirost érzett.

Határozottan emékezett, hogy amikor vacsorázni jött, még nem volt a zsebében.

Amint hazaért, Pao'ó közölte vele, hogy a két asszony a Karnek házból este kilenc órakor elutazott.

— Annál jobb! — dörmögte magában Félix.

Amikor magára maradt fönt a dolgozószobában, első dolga volt, hogy megnézzze az összehajtogatott papirost.

Jegyzőkönyvből kiszakított, sűrűn teleírt papírlap volt s az írásban Félix nagy ámulatára és megdöbbenésére Vérese kezeirására ismert.

A kiváncsiságtól lázasan olvasta a következő sorokat:

Kedves Félix fiam!
Ravasz ember voltam egész

életemben, mindig nyitva tartottam a szememet és nem szerettem kitenni magamat kellemetlen meglepetéseknek. Éppen ezért különböző biztonsági intézkedéseket fogantostottam, melyekről rajtam kívül senkisémet tudott.

Amikor a leltározás után a Mallory-hagyaték megfeleztéséről tárgyaltunk és tudomásodra hoztam, hogy a hagyaték fele engem illet és hogy ha akarod, ha nem, meg fog történni az osztozkodás, nem kerülte el figyelmemet az a sajtáságos, baljós-latu tekintet, amely akkor szemeidben fölillant. A gyilkos pillantása volt ez, drágám. Már akkor tisztában voltam vele, hogy ha este szerencsém lesz, nem az okiratok aláírása végett látogatsz meg, hanem azért, hogy átsegítsél a másvilágra.

Még a gyilkosság előtt írom neked ezeket a sorokat. Figyelemztetni akarlak, hogy én elpusztíthatatlan vagyok! Csak a testemet ölheted meg, a lelkem azonban élni fog tovább és bened fogja folytatni életét. Merész, nagyrahivatott ember vagy. Szellemi képességeid sokkal nagyobbak, mint atyáddéi voltak. Azt akarom, hogy tiéd legyen minden, ami jóva csak a szerencse fölruházhat. Én mindig meg fogom találni a módot, hogy veled érintkezhessem és közölhessem tanácsaimat.

Ezeket a soraimat vedd úgy,

„Az anyatejet semmivel sem lehet pótolni“

A gyermekorvosok bécsi kongresszusán kialakult vélemény

Bécsből jelentik: A német gyermekorvosok kongresszusa, mely szeptember elején Bécsben zajlott le, behatóan foglalkozott a csecsemők helyes táplálásának kérdéseivel. Az idevágó kutatások eredményét néhány szóval úgy lehetne összegezni, hogy ma ismét

az anyatejet tartják a legjobb és a csecsemők szervezetére nélkülözhetetlen tápláléknak.

Neves szakorvosok hangsúlyozták annak szükségességét, hogy a csecsemőket lehetőleg fél éves korukig szoptassák. Eddig az anyatej mellett egyéb táplálék (gyümölcsnedvek, főzelék) nyújtását az anyatej elégtelen vitamintartalmának hangoztatásával javálták, ma azonban az orvostudomány úgy látja, hogy a szükséges C és D vitaminokat legegyszerűbben természetes uton, az anyatejjel lehet a csecsemő szervezetébe juttatni.

Ma ismét az a felfogás vált a német gyermekorvosok körében uralkodóvá, hogy a csecsemőknek csak a szoptatási periódus végén, amikor már tehéntejre térnek át, tanácsos növényi táplálékot, elsősorban gyümölcsnedveket adni. Hasonló felismerésből kifolyólag több német városban

anyatej-gyűjtőhelyeket létesítettek.

Ezt az intézményt a közeljövőben tervszerűen továbbépítik.

Argentína fel akarja tüzelni kukoricafeleslegét

A tengerentúli államokban súlyos gondot okoz a mezőgazdasági termények, elsősorban pedig a buza, továbbá a kukorica értékesítése. Az Egyesült Államokban és Kanadában is jó volt a termés, az előző évről pedig igen jelentékeny készletek hamozódtak fel, amelyeket az új termés betakarítása előtt már nem lehetett értékesíteni. Az európai piacok egész sora kapcsolódott ki a tengerentúli buza vásárlásából s ahová még szállítani lehetne, csak a legnagyobb nehézségek árán, óriási kockázattal lehet. Az Egyesült Államokban a kormány kölcsönöket folyósít a farmereknek, hogy ezzel mérsékelje a buza piacra bocsátásának ütemét és gátat vessen a buzaárak további hanyatlásának. Kanadában szintén komoly veszély fenyegeti az értékesítési lehetőségeket. A kanadai nagy buzatermés, amelyhez hasonló 1928 óta nem volt, igen nehéz feladat elé állítja a kormányt. Ottawában már eddig is sok értekezletet tartottak abból a célból, hogy a termékek számára a bankok és a tartományi kormányok segítségével szavatolják a buza árát s ezzel megakadályozzák a buzatermés azonnali piacra bocsátását, ami további árzuhanást idézne elő. Ezek a konferenciák mindezideig eredménytelenül végződtek s a termelők máris arra kényszerülnek, hogy úgy adják el buzájukat, ahogy tudják, mert másképp a bankoknak nem fizethetik vissza a kölcsönöket. Kanadában attól tartanak, hogy az eu-

rópai piacok elvesztése következtében az idej nagy buzatermés elhelyezése lehetetlenné válik.

Délamerikában is, valamennyi mezőgazdasági terményt exportáló államban szintén igen súlyos a helyzet. Az argentinai kormány a buza elhelyezését valamennyire biztosította, mert a jelentések szerint körülbelül 8 és fél millió mázsás felesleget a szomszédos Brazília részére tartálékolt. Más a helyzet azonban a gyapju, a bőr és a hus elhelyezésének nehézségein kívül a kukoricánál. A kormány már hetek óta tárgyal a kukorica elhelyezéséről és felhatalmazta a Nemzeti Bankot, hogy 7 millió tonna kukoricát vásároljon össze. Argentína kukoricatermése 11 millió tonnára tehető. Ebből a mennyiségből belső fogyasztásra csak 2 millió tonnát használhatnak fel. A fennmaradó 9 millió tonnából eddig csupán 2 milliót sikerült külföldön elhelyezni. A szakkörök azt remélik, hogy az összevásárolt 7 millió kukoricából 1 milliót esetleg még eladhatnak a külföldre, a fennmaradó 6 millió tonnával azonban egve öre nem tudják, mit csinálni. Mivel az angol közszen behozatal elmaradása, valamint a kőolaj behozatalhoz szükséges deviza hiánya miatt Argentína fűtőanyagban szükségét szenved, felvetődött az a terv, hogy a kukoricát esetleg tüzelésre használják fel. Ez ellen a terv ellen azonban sokan állást foglalnak, mert szerintük, ha az európai háború befejeződik, Európának igen nagy szüksége

lesz kukoricára, s éppen ezért azt ajánlják, hogy sürgősen építsenek tároshelyeket, a Nemzeti Bankot pedig kötelezzék, hogy a kukorica összevásárlását minél gyorsabban hajtsa végre.

«(IIII)»

□ Október 20-ig kell bejelenteni a szeptember 25-ig eszközölt németországi rendelkezéseket. Beogradból jelentik: A Narodna Banka deviza igazgatósága körlevelet adott ki és ebben felszólítja mindazokat, akik október 1-e után is a régi 14.80 dináros arfo-yamu kliring-márkával akariák fizetni a szeptember 25-e előtt Németországban rendelt árukat, erre vonatkozó bejelentéseiket legkésőbb október 20-ig tegyék meg. A bejelentéshez az eredeti rendési okmányokat kell mellékelni.

□ Németország lakosságának megoszlása foglalkozási ágak szerint. Berlnből jelentik: A legutolsó, 1939-es német népszámlálás most közzétett adatai szerint a Danzig és a keleti tartományok nélküli Német Birodalom 78 millió lakosa közül 31.5 millió, vagyis 40.3 százalék kereste meg iparosként vagy kézművesként a kenyerét. A mezőgazdaság 14.9 millió, vagyis a lakosság 19.1 százalékát foglalkoztatta, a kereskedelem és közlekedés kerekén 12 millió embernek adott kenyeret, a alkalmazottak száma pedig elérte a 7.7 milliót. Ezek az adatok természetesen a hozzátartozókra is vonatkoznak. A gazdaságilag független egyének száma 11.4 millióra, a munkásoké 35.8 millióra, az alkalmazottaké 8.8, a tisztviselőké pedig 4.8 millióra rugott.

mint szivélyes üdvözlőt a tulvilágról.

Szeretettel köszönt

áldozatod, Vércse.

Mire a különös írást végigolvastam, Félix egészen megdermedt a meglepetéstől és a borzadálytól.

Csak belezuhant a karosszékbé és rémült tekintettel bámult maga elé.

De bárhogyan törte a fejét, hogy ha Vércse tudott az őt fenyegető veszélyről, akkor miért hagyta magát meggyilkolni és hogy halála után huszonnégy órával hogyan kerülhetett ez a más világi levél a kabátja zsebébe, ott az Angol királynő ruhatárában: ezekre a kérdésekre nem tudott feleletet találni...

KELEPCÉBEN

Félix után nemsokára Róka is eltávozott az étteremből.

A Három páva-kocsmába ment, ahol Kolonti várakozott rá.

A detektívfelügyelő ugyan azt mondotta az imént segédjének, hogy »mára elég a szolgálatból«, de ez csak Félix megtévesztését célozta.

Az ő titkos nyelvükön ez azt jelentette: »várjon rám a legközelebbi kiskocsmában«.

Nos, Kolonti barátom, — szólt a kucséberhez Róka — ma kemény éjszakánk lesz. Titkon be kell hatolnunk a Mal'ory-Karnekházak földalatti világába s ki kell fűrkészünk, nincse rejtett kijárásuk? Ha a rókautat megtaláljuk, kezünkre kerül az igazi gyilkos is!

Kolonti arcán diadalmaskodó mosoly je'ent meg.

— Gondoskodtam róla, felügyelő ur, hogy akkor jöhessen-mehessen a Karnek-házban, amikor kedve tartja. Meghagytam Paoló-

zonyos, hogy mint detektív, hírnevet fog szerezni.

A kucsébernek olyan jól esett ez a dicséret, mintha hájjal kenték volna.

Ejféli körül járt már az idő, mi-

nak, hogy ha a két szipirtó elutazik, vegye át tőlük a kapukulcsot. Ha csakugyan megleptek, a kulcs azóta ott van Paolónál.

— Szemfüles, előre'ató ember maga, Kolonti mester. Egészen bi-

kor két sötét alak jelent meg a Mal'ory-ház előtt.

Róka és Kolonti volt.

Az orosz becsöngetett s Paoló nemsokára kinézett a kukucskálón.

— Én vagyok, Atanázio! — nevezte meg magát Kolonti. — Add ide a szomszéd ház kulcsát, cim-bora, szükségünk van reá.

Paoló vonakodás nélkül kiadta a kulcsot.

— A vénasszonyok csakugyan elpályáztak? Üres a ház?

— Üres, hacsak megint el nem bujt benne valaki.

— A gazdád itthon van?

— Itthon. Egy órával ezelőtt tért haza.

— No, Isten áldjon!

Róka meg Kolonti most a Karnek-házhoz osont s nesztelenül kinyitották a kaput.

Amint besurrantak, a kaput újra bezárták maguk mögött.

Róka a portáslakáshoz lépett: az ajtó be volt zárva, de kívülről rajta volt a kulcs.

Kolonti tolvajlámpásával világitott.

A pupos levett a falról egy bányászlámpát s meggyújtotta. Most már mindkettőjüknél volt világitóeszköz.

Óvatosan, zaj nélkül a titkos pincelejárathoz osontak s lebecsátkoztak a föld mélyébe.

Csak lépésről lépésre haladtak előre s fáradságot nem kímélve, átkutattak minden zeget-zugot.

Egyórai vizsgálódás és kopogás után végre eljutottak Abdurramán basa kutjához, a szörnyű kürtökhöz, amely már annyit titkos dráma színhelyeül szolgált.

Róka bevilágított a komor üregbe, amelynek fenekéről ijeszítően ásított feléje a halálakna.

A NOVISZÁDI ALSZÖVETSEG BAJNOKSÁGA

Első osztály

1. Textil	5	3	0	2	19:11	6
2. NAK	5	3	0	2	14:12	6
3. Gragyanszki	4	3	0	1	9:8	6
4. Mácsva	4	2	0	2	12:5	4
5. Radnicski	4	2	0	2	7:6	4
6. ZsSK	4	1	1	2	6:12	3
7. Isztra	4	0	1	3	3:15	1

Ifjúság

1. NAK	4	4	0	0	27:2	8
2. Vojvodina	4	3	0	1	13:3	6
3. Isztra	4	2	1	1	8:2	5
4. Trgovacska	4	2	1	1	4:10	5
5. Radnicski	4	1	1	2	2:5	3
6. Textil	4	1	0	3	1:10	2
7. Rapid	4	0	2	2	2:12	2
8. NFK	4	0	1	3	2:18	1

A BEZDÁNI SE UJ VEZETŐSÉGE

A Bezdáni Sport Egyesület vezetősége az elmúlt napokban lemondott és emiatt vasárnap délelőtti tizenegy órakor a Libisch-féle vendéglőben rendkívüli közgyűlést tartottak. A közgyűlésen csupán egy listát nyújtottak be és így egyáltalában nem váltott ki vihart a vezetőség megválasztása. A volt vezetőség nem nyújtott be listát és átadta helyét a fiatalságnak. A megválasztott új vezetőség névsora a következő: Örökös díszelnökök Szlavik Sándor és Horváth Béla. Elnök: Vukovics István, alelnök: Horváth Lajos, titkár: Horváth Gyula, pénztárosok Keisch János, Varga Ferenc és Lang Péter, szertáros Szallay György, orvos: dr. Osztrogonác István. Választmányi tagok: Varga József mérnök, Kucsera Andor, Molnár Ferenc, Makai Bálint, Matheisz Miklós, Erdős István, Sipos János, Szántó József, Jankovics Ferenc. Számvizsgálók: Horváth János és Lang János. Az új vezetőségre hatalmas feladat vár. Rendbe kell hozni az egyesületet anyagilag, valamint fellendíteni a csapatot. A fiatalság azonban nagy lendülettel fog hozzá a munkához. Vukovics István, az új elnök csupán harmadik éves, de nem idősebbek a tisztviselői sem. Az új tisztviselői közül tartja első választmányi ülését.

A tékező sport hírei

A noviszádi Heraklesz tagjai kérték, hogy ma, szerdán este 8 órára jelenjenek meg a Beck-pályán barátságos mérkőzésre: Michlicz, Sikics, Meizl, Resnyák I és II, Gyurásevics, Sáfány, Kakucska, Somogyi, Kovács, Gaál, Haász, Leichtner és Fehér. — A kapitány.

□ Bőséges mézhozam lesz az idén Görögországban. Athéni jelentés szerint Görögországnak az idén bőséges méztermése lesz. Az évi 5.120 tonnás átlagot az idén jóval meghaladja a termés. Görögországban természetesen folytatják a méhtenyésztést és ma 700 ezer méhkas van az egész országban. A görög földmívelési minisztérium arra törekszik, hogy a legközelebbi időn belül még további 15.000 kast állítsanak fel. A görög méztermés bősége lehetővé teszi az ideai mézkivitel erős fokozását.

Németország legjobb futballistái és atlétái Budapesten

Kijelölték a német válogatottat

A magyar-jugoszláv futballmérkőzés és hölgy teniszverseny után ezen a héten újabb nagy nemzetközi sportesemények színhelye lesz a magyar főváros. Szombaton kezdődik a magyar-német atlétikai viadal, vasárnap pedig magyar-német futballmérkőzés lesz, amely előtt lebonyolítják a szombati atlétikai verseny elmaradt számait.

Herberger németbirodalmi edző a következő tizenegyet jelölte a magyar-német futballmérkőzésre: Klodt — Janes, Moog — Kupfer, Schneider, Kitzinger — Lehner, Hahnmann, Connen, Walter és Pesser. Szakértők szerint ez a legjobb csapat, amit Németország az utóbbi években kiállított.

A magyar csapat, a Jugoszlávia elleni kettős kudarc után, nehezen alakul ki. A vasárnapi mérkőzések megmutatták, hogy a csatársorban nagy bajok vannak, főleg a góllövés körül. Sem az A) csapat Budapesten, sem a B) csapat Beogradban nem tudott összehozni egyetlen gólt sem annak ellenére, hogy a jugoszláv A) csapat

például a beográdi lapok beismerése szerint is, alárendelt szerepet játszott. Ezekután valószínű, hogy a csatársor belső hármasa módosul, alighanem Palatinus lesz a középső Finta helyett, de kimaradhat Kiszely és Sárosi dr. is. — Végleges összeállítás csak a holnapi edzés után lesz.

Budapesten nagy érdeklődéssel várják a magyar- finn verseny után a német atlétákat, akik a berlini olimpia szerint legjobbak az egész világon. A magyar atléták a finnek ellen remekül szerepeltek s némi szerencsével győzhetek volna, de azért a németek elleni versenytől senkinek vár Budapesten magyar győzelmet. A versenyen mindkét ország 2-2 atlétát indít, a pontozás 5-3-2-1.

A kétnapos verseny beosztása a következő:

I. nap: (kezdeté fél 3 órakor) 110 m gát, 400, magas, 100, hármas, 1550, súly, távol, 10.000, 4x100 és kalapács.

II. nap (kezdeté fél 2 órakor) 400 gát, rud, 800, diszkosz, 200, gerely, 5000, 4x400 m (utóbbi a féldíjban).

Kilünően sikerült a sztáribecsei Gragyanszki kerékpárversenye

A sztáribecsei Gragyanszki kerékpárszakosztálya kilünően sikerült országúti versenyt rendezett Sztáribecse és Bácskogradist között. A távolság két fordulólal 40 kilométert tett ki. Annak ellenére, hogy az ut az esőzések miatt nem a legmegfelelőbb volt, a versenyzők szép teljesítményt nyújtottak.

A verseny győztesei a következők lettek:

I. osztály: 1. Kocsis István (1 óra 8 perc), 2. Sebestyén Pál, 3. Szabó Mihály (Györgyei), 4. Horváth György, 5. Kardos Péter.

II. osztály: 1. Károlyi István, 2. Magyar Sándor, 3. Ragács Ferenc, 4. Tancos István.

A lassusági versenyt Károlyi István nyerte.

Az I. osztályban az első helyezett kérdése Kocsis és Sebestyén között dőlt el, az utóbbi csak egy kerékpár hosszal maradt le a cél előtt.

A verseny befejezése után Buzogány Sándor szakosztályelnök szép beszéd keretében osztotta ki a díjakat, díjat minden versenyző kapott. A versenyt sok hozzáértéssel Buzogány Sándor és Kocsis István rendezték. A díjakat a következők adományozták: Weigner Károly, Kadas Károly, Markovics József, Böresök József, Uborka testvérek, Buzogány Sándor, Biró Imre, Fotó Csirics, Mira illatszerüzlet, Goszpgyinaécski Gyuró, Bacslics N., Apfel és Komáromi cég, Fotó Limbek, Bata-cég, Hubert Izidor, Csábi József, Horváth Dezső, Oláh György, Orosz Lajos, Dzsigsurszki és Doroszlovaeski, Lux János, Tvarozsna János, Csaplics Vujica, Varnyu Lajos, Tivar ruházlet. A verseny rendezősége ez uton mond köszönetet a nevezetteknek az adományokért. A díjak összértéke 1200 dinár volt.

TENISZ

MAGYARORSZÁG NYERTE A MAGYAR-JUGOSZLÁV HÖLGY TENISZVERSENYT

A péntek óta folyó magyar-jugoszláv hölgy teniszversenyt hétfőn délután fejezték be Budapesten, a margitszigeti diszpályán.

A verseny utolsó számát Körmöczy

Zsuzsi 6:4, 6:3 arányban elég könnyen nyerte Kovács Hella jugoszláv bajnoknő ellen s így Magyarország végeredményben 3:2 arányban győzött.

A budapesti Nemzeti Sport szerint »Körmöczy Zsuzsi úgy tud, ahogy ma senkinek tud Európában.« Minthogy a férfi versenyzők közül ugyanez áll Asbóth Józsefre is, a magyar tenisz rövidesen vezető szerepet fog játszani Európában.

Rövid sport hírek

A NAK első csapata három egymásutáni vasárnap szabadnapos, ezért október 6., 13. és 20-ra vidékre ajánlják. Ajánlatok a Noviszádi Atlétikai Klub címére küldendők.

A reketicői Spárta megóvja a szubotcai alszövetségnek azt az eljárását, hogy 3:0 arányban a vrbászi Gragyanszki javára irta a múlt vasárnap elmaradt bajnoki mérkőzést, mert a Spárta nem jelent meg. A feketicsői övást arra alapítják, hogy a Spártát nem értesítették arról, hogy a mérkőzést délelőttre tüzték ki.

A dunántúli atléták, mint tegnap már megírtuk, 77:51 arányban győztek Győrött Stájerország ellen. A verseny legjobb eredményét Rákhely érte el, aki 65.50 métert hajtott gerellyel.

A noviszádi alszövetségben vasárnap, október 6-án, csak két elsőosztályú bajnoki mérkőzés lesz, ugymint Ingvián ZsSK—Radnicski és Sabácon Mácsva—Isztra.

ASZTALI TENISZ

A noviszádi Katolikus Olvasókör vasárnap, október 6-án díjazásos férfi egyéni versenyt rendez a KOK helyiségében. A versenyen minden noviszádi játékos résztvehet, nevezési díj 10 dinár. Nevezéseket a verseny napjáig bármikor elfogad a KOK asztali tenisz-szakosztályának pénztárosa, Takácsy Árpád.

Futball-eredmények

Odzaci: OSC—Sport (Szombor) 4:2, elsőosztályú bajnoki, játékvezető Bog-nicsár.

Bjelina: Szemberia—Szremac (Vojka) 7:1, II. oszt. bajnoki.

Bécs: Floridsdorf — Ausztria 4:2, FC Wien—Grazer AK 1:1, mindkét eredmény nagy meglepetés.

Bogojevo: Jedinstvo—SK Dalj 2:2 (2:0), serlegmérkőzés, játékvezető dr. Baumgarten.

Sabac: Gragyanszki (Mitrovica)—Mácsva 3:1, elsőosztályú bajnoki.

Diósgyőr: Nagyvárad AC—MAVAG 4:1 (2:1). A visszacsatolt terület legjobb csapata nagy sikerrel mutatkozott be Diósgyőrött. A NAC csatársorában Bodola remekelt, alighanem be is kerül rövidesen a magyar válogatottba.

Cseh-Morva Védnökség: Spárta—Szlávia 2:1, 40.000 néző. Union Zsikov—Liben 2:1 és Bata SK—Bohemians 2:0.

Csantavir: CsAK—Bunyevác (Szubotica) 8:0 (2:0), elsőosztályú bajnoki, játékvezető Ruzman. A mérkőzést esős időben, sáros pályán játszották. Góllövők: Gregus II és Tomik 3-3, Varga II 2, közülük Virág, Forgó és Horváth tünt ki a győztes csapatból, Szücs, Kovács és Grlica a vesztes csapatból.

Feketics: Spárta—Krivaja 2:0 (1:0), bajnoki, játékvezető Tamási. Csanya időben, kevés néző előtt folyt le a mérkőzés. Az első féldíjban Bartha Gábor, a másodikban Vékony Lajos volt a gólszerző.

Az iskolán kívüli népnevelés, minden egyesület első kötelessége.

A petrovgrádi gimnázium szülői értekezletén a francia nyelv győzött az olasszal szemben

Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi állami reál-gimnázium tanulói-nak szülei értekezletet tartottak, amelyen afelett határoztak, hogy a francia, vagy az olasz nyelvet tanítsák kötelező tantárgyként a petrovgrádi gimnáziumban.

A közoktatásügyi minisztérium ugyanis rövid idővel ezelőtt körlevelet intézett a gimnáziumok igazgatói-hoz és felszólította őket, hogy a felsőbb osztályu tanulók számára tart-sanak olasz nyelvtanfolyamot és sző-lítsák fel a tanulókat, hogy a tanfo-lyamra önként jelentkezzenek. Szim-cics Dragolyub petrovgrádi gimnáziumi igazgató felhívást intézett a diákokhoz, hogy jelentkezzenek az olasz nyelvtanfolyamra és a felhívás nyomán

több mint kétszáz diák jelentkezett.

Az igazgató erről értesítette dr. Koro-sec Antun közoktatásügyi minisz-tert, aki az értesítésre levélben vá-laszolt és

örömet fejezte ki afelett, hogy a petrovgrádi gimnáziumban ilyen nagy a baráti elasz nem-zet nyelvet megtanulni óhajtó diákok száma

és azt az utasítást adta az igazgató-nak, hogy hívja össze rendkívüli ér-tekezletre a gimnáziumi tanulók szü-leinek Iskoia és Otthon egyesületét és javasolja, hogy a petrovgrádi gimnáziumban a III. osztálytól kezd-ve kötelező tantárgyként vezessék be az olasz nyelvet a francia nyelv helyett, amit eddig tanítottak.

Az igazgató összehívta az értekez-letet, amelyen megtette javaslatát. Zsivkovics Vladimír mérnök, volt városelnök felszólalásában kifejtette, hogy a tantervet nem szabad a kül-politikai helyzethez alkalmazni és azt indítványozta, hogy

továbbra is hagyják meg a fran-cia nyelvet kötelező tantárgy-

nak, az olasz nyelvet pedig ta-nítsák melléktantárgyként az önként jelentkező diákoknak.

Több hasonló szellemű felszólalás után

az értekezlet Zsivkovics Vladi-mír indítványát fogadta el

és így a petrovgrádi gimnáziumban továbbra is a francia nyelv marad kötelező tantárgy.

TÖZSDE

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

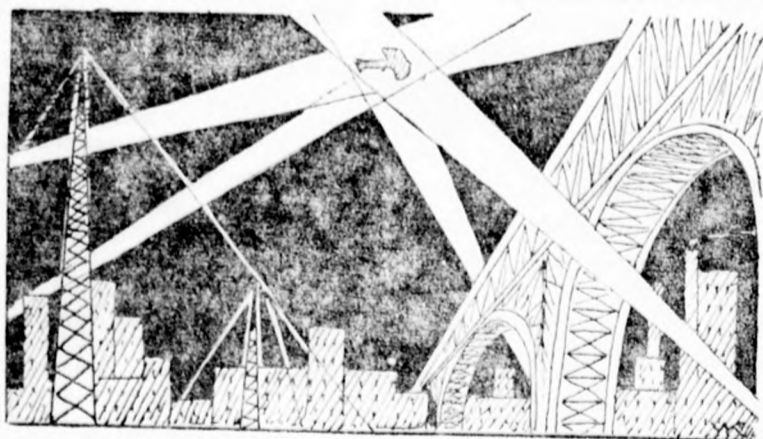
Megállapított buzaárak október 31-ig: Buza 70 kilós 2%-os 285, 71 kilós 2%-os 287,50, 72 kilós 2%-os 290, 73 kilós 2%-os 292,50, 74 kilós 2%-os 295, 75 kilós 297,50, 76 kilós 2%-os 300, 77 kilós 2%-os 302,50, 78 kilós 2%-os 305, 79 kilós 2%-os 307,50, 80 kilós 2%-os 310, 81 kilós 2%-os 312,50. Rozs, bácska: 335-337,50, bánáti 332,50-335. Arpa bácska: 62-63 kilós 350-355, szeremi 62,63 kilós 350-355, bácska: 63-64 kilós 350-355, szeremi 65-66 kilós 412,50-417,50, baranyai tavaszi 65,68 kilós 415-417,50, Zab 307,50-310, Tengeri 240-342,50. Buzalízt dunabansági ma-lomból vagon, vagy hajó áru franko melom, gyűjtőforgalmi adó és zsák nélkül, nullas g g vagy buzadara 723, 70%-os szállít 350. — Buzakorpa 180. Fehérbáb bácska: 410-415, Szlavoniai rézfahurgonya kora: 135-137,50, szla-voniai «Ella» burgonya 102-104, Ser-teszir 25 kilós kónákban brutto nettó 2430-2430, Irányzat nyugodt. — Forgalmi közepe.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZÁRLATOK

Zürich: Béograd 10, Páris 9,83, Lon-don 16,95, Newyork 435, Milánó 21,975, Berlin 174,50, Szófia 5,35, Bukarest 2,25

HOGY NÉZ KI?

Feleség: Ugye ezzel a rövidre vá-gott hajjal nem nézek ki öreg nő-nek?
Férj: Nem. Ebben öreg férfinek nézel ki.

A technika csodáit,

fejlődése történetét és jövőjét is érdekes leírásban olvashatja

a Reggeli Ujság „MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁBAN“.

1940. október 6-tól kezdve vasárnaponként 16 oldalon, ingyenes mellékletként jelenik meg. Az egész mű két vaskos kötet 1664 oldalon. Bekötési táblát küldünk. Gyűjtse az ivateket!

Nyomatott az Uránia nyomdai műintézet és kiadóvállalat körforgógépén, felelős nyomdavezető: Frank József, Kralja Petra II. (Futoski put) 50

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasernap egy szo 1— dinár, vastagbetűs 2— di-nár A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnap-i lapra éleltűn 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hir-de-tési adó a hirdetőfelet terheli.

ELITE KAVÉHAZ — BAR

ELADÓ

HASZNALT üzletajtó rolóval es egy új ház eladó. Egner bádagos, No-viszád, Rumenac-ka ucca, az orosz temetőnél. 5900

JÓL BEVEZETETT vendéglő eladó. Cim a kiadóban. 5901

EGY EVIG használt «Torpedo» ke-rekpar valamint 20—50 literes hordók eladók. Broder, Noviszád, Luja Bar-tua 21. 5902

KIADÓ

VENDEGLŐM konyháját kiadnám jól-főző egyéneknek szálalakra vagy fix-re. Cim a kiadóban. 5907

KERESLET

JÓL FOZÓ mindenek azonnal felve-ték. Noviszád, Kr. Petra II. 142 5889

KERESÉK jokersban levő újabb nagy LANZ-traktort, Schmolka-hirdető. No-viszád. 5898

KIFUTÓFIU azonnal felvétetik. Bö-vebbet: «Univer-sal-Reklam» Noviszád, Z-eleznicska u. 36. 5905

KERESÜNK az ország területére jól-bevezetett megbízható helyi ügynökö-ket az ötven százalékos tüze ónyag megtakarítás-ára szolgáló szabadalma-zott TERMA -készülékünk eladásá-ra. Bővebb ismeretéseket adunk é-minden ajánlatra válaszolunk: Balkán-Metál, Szubotica. 910

JOHÁZBÓL való fiut tanoncnak felvesz Teglas Mihály butora-ztalos. Noviszád, Kralja Petra II. 121.

FIATAL lakatosokat felveszek pién-munkára. Jelentkezni: Noviszád, Kra-lya Petra II. 54. 5909

TISZTVEISELŐT, gyors- és gépirás-sal, szerb, magyar es német nyelvtu-dás-sal azonnaira keresek. Cim meg-tudható Kardos hirdetővállalatnál. Noviszád, Kr. Petra II. 25. 5911

KÜLÖNFÉLE

FAPI HÁZBAN, közvetlenül a ten-ger partján, papok, esetleg világi urak is, kaphatnak lakást nap: 10 dinárért személyenként. Magyarul is beszélünk. Közelben olcsó és jó vendéglők. Cim a kiadóhivatalban. 4698

DR. FILIPON CRÉM a legjobb és legelterjedtebb nappali krem. Kicsi: 14 din. nagy 20 din. éjjeli 15 din. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

TANFOLYAM szerb-horvát nyelv-tanból felnőttek részére. Tandij 50 di-nár egy hónapra. Jelentkezni: Novi-szád, Radnicska u. 15. 5664

BANKUTI 1201-es buza es hatvani 445-ös vetőmag selectálva es pácolva előjegyezhető Pusztla zobnaticai gazda-ságnál, Bácska Topola, postafiók 17. 5682

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Ma és minden szerdán este HALVACSORA

NYILTÉR*

Fele-égem es anyosom többször fel-szólítottam es követeltem, hogy anyo-som hagyja el családi otthonom, mi-vel ez nem történt meg, kénytelen voltam családomat otthagyni, komo-lyabb események elkerülése végett.

Noviszád, 1940. október 1.

BILLER GYÖRGY

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

FIAT, DKW WANDERER, AUDI-HORCH, PIRELLI-AUTOGUMI. AUTO ALKATRÉSZEK ÉS FELSZERELÉSEK. AUGUST KUTALEK-NOVISZÁD. KRALJA-PETRA II. 64-BK. TELEFON 5-108. WARTA ACCUMULÁTOR WÁLVOLIN AUTO-OLAJ. ALIANDO ROPY DOKTOR ÚJES HASZNÁLT AUTOKBÁN.

Az iparosok minden-tudó könyve

A szükséges törvények, Jogsabályok, adózási ügyek es minden gyakor-lati tudnivaló ismerte-tését tartalmazza a KERESKEDŐK ES IPAROSOK ISMERETTÁRA ES MESTER VIZSGÁK KÉZIKÖNYVE. Ötven dinár előzetes be-küldése ellenében szál-lítja a Reggeli Ujság kiadóhivatala.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal: Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50. Telefon: 21-37, éjjel 20-58. Felelős kiadó: Andras Dezsó. A szomszédos rovat: Elaszek Ferenc. Pretpiata — Előfizetés: Egy óra . . . . . 20— dinár (kihordó útján 30 din.) Három óra . . . . . 80— dinár (kihordó útján 85 din.) Félévre . . . . . 160— dinár (kihordó útján 172 din.) Izzazi svakodnevno — Megjelenik naponta. Postacékvényi ráczun — Postacsekizsazmar: Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692